

2024 - 2028

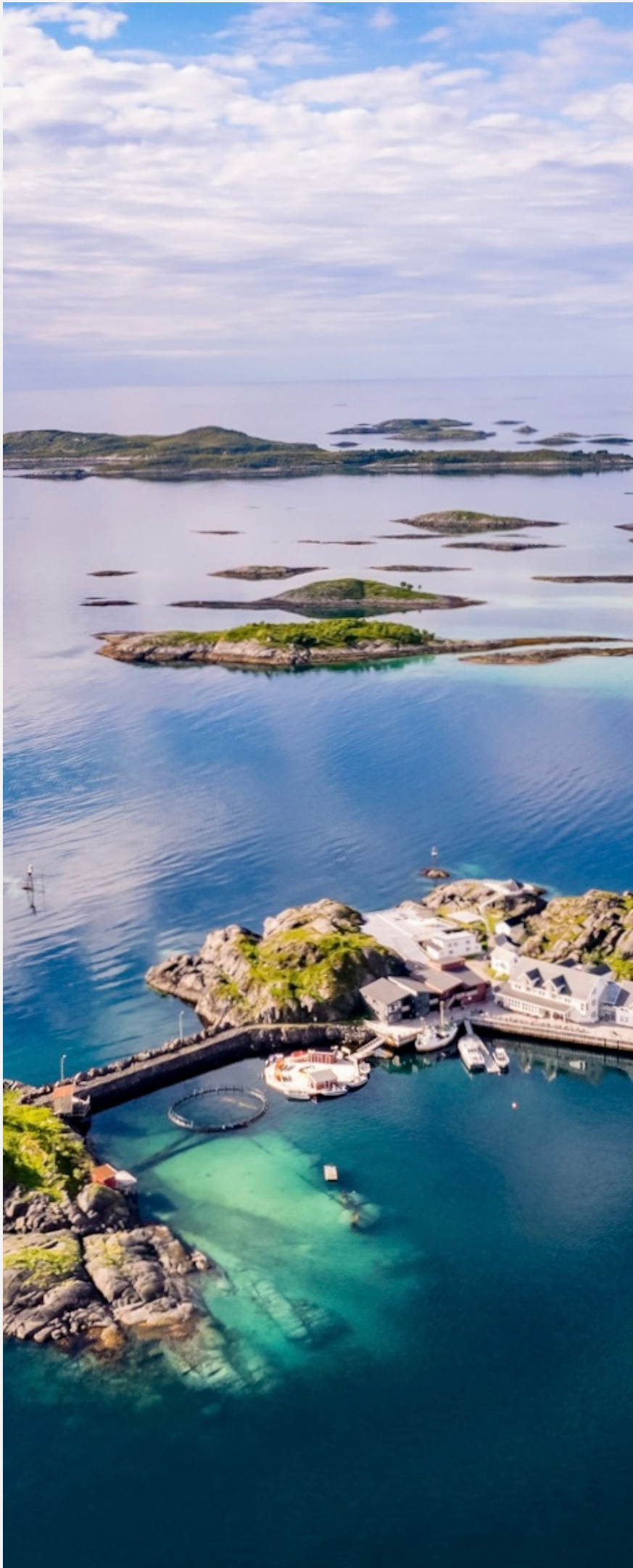
Strategisk næringsplan

SENJA - EN UTVIKLINGSMOTOR I NORD

INNHold

FORORD: Utviklingsmotor i nord	3
Strategihuset	4
01 Overordnede mål for næringsarbeidet	5
02 Bakgrunn og prosess for strategisk næringsplan	7
2.1 Organisering	7
2.2 Oppbygging av planen	8
2.3 Innsikt	8
2.4 Kunnskapsgrunnlag	10
2.5 Bærekraftig næringsutvikling	11
03 Status, trender og utfordringer	13
3.1 Befolkningsutvikling	14
3.2 Sysselsetting	16
3.3 Regional medspiller	18
3.4 Attraktive Finnsnes	21
3.5 Livskraftige bygder som motor for næringsutvikling	23
04 Et bredt næringsliv med tyngde i industri på sjø og land	25
4.1 Et mangfoldig næringsliv i Senja	25
05 Temadel	35
5.1 Næringsvennlig kommune	36
5.2 Kompetanse og rekruttering	38
5.3 Innovasjon og entreprenørskap	43
5.4 Bærekraft og grønn omstilling	47
5.5 Arealer, infrastruktur og mobilitet	53
06 Referanser	59

Alle foto: Backdrop/Stein Eirik Simonsen

Foto: Baakdrop / Stein Eirik Simonsen

FOR ORD

UTVIKLINGSMOTOR I NORD

Senja kommune skal være en proaktiv aktør i samfunns- og næringsutvikling, og en driver i regionale, nasjonale og internasjonale klynger og partnerskap for økt verdiskaping i nord. Sammen skal vi være en utviklingsmotor i nord!

Hovedformålet med planen er å legge til rette for videre vekst i Senja, og at Senja kommune er et foretrukket sted å videreutvikle og etablere bærekraftige bedrifter og næringer.

Planen bygger på tidligere planer fra de tidligere kommunene som i dag utgjør Senja, samt kommuneplanens samfunnsdel, og regional næringsplan for Midt-Troms.

Et bredt næringsliv har gitt sine innspill til planen som har pekt på fem tematiske områder vi må jobbe med den neste perioden. Et arbeid vi ser frem til å starte på sammen med et sterkt næringsliv og øvrige samarbeidspartnere.

Geir-Inge Sivertsen
Ordfører i Senja kommune

STRATEGIHUSET 2024 - 2028

Visjon

Utviklingsmotor i nord

Hovedmål

Senja kommune skal være en sentral samfunns- og næringsutvikler, og tilrettelegge for økt lokal verdiskaping og attraktive arbeidsplasser i hele kommunen.

Senja kommune skal fylle rollen som tilrettelegger, og møte idéskapere og næringsliv med konstruktiv, profesjonell og løsningsorientert veiledning

Senja kommune skal spille en aktiv rolle i forhold til regionale og statlige utviklingsaktører

Temaområder

Attraktiv

Næringsvennlig kommune

Ung

Kompetanse og rekruttering

Nyskapende

Innovasjon og entreprenørskap

Bærekraftig

Bærekraft og grønn omstilling

Sterk

Areal, infrastruktur og mobilitet

01 OVERORDNEDE MÅL FOR NÆRINGSARBEIDET

VISJON **Utviklingsmotor i nord**

Senja kommune skal være en robust, livskraftig og attraktiv bo- og næringskommune.

Senja kommune skal være en sentral samfunns- og næringsutvikler, og sørge for verdiskaping og vekst i alle deler av kommunen. Senja kommune skal fylle rollen som tilrettelegger, og møte ideskapere og næringsliv med konstruktiv, profesjonell og løsningsorientert veiledning. Senja kommune skal spille en aktiv rolle i forhold til regionale og statlige utviklingsaktører.

Strategisk næringsplan bygger opp under kommunens overordnede oppdrag, definert i kommunens samfunnsplan:

- a) Attraktive arbeidsplasser og økt lokal verdiskaping
- b) God tilgjengelighet og fremkommelighet i hele Senja kommune
- c) Entreprenørskapskultur i barnehager, skoler, arbeidsliv og lokalsamfunn

Planen er basert på Senja kommunes **tre verdier**:

Raus

Alle initiativer og tiltak skal være preget av raushet og inkludering.

Fremoverlent

Kommunen skal være proaktiv og ta initiativ til utvikling og endring.

Bærekraftig

Alt som kommunen foretar seg skal være sosialt, økonomisk og miljømessig bærekraftig.

Foto: Ansgar Scheffold / Unsplash

02 BAKGRUNN OG PROSESS FOR STRATEGISK NÆRINGSPLAN

Dette er den første strategiske næringsplanen for Senja kommune etter kommunesammenslåingen i 2020. Planen er gjeldende fra 2024 til 2028, og vil være styrende for kommunens satsing på næringsutvikling i perioden.

Strategisk næringsplan er utarbeidet med bred medvirkning fra næringslivet, og i tett samarbeid med den nedsatte styringsgruppen. Kupa AS har ledet arbeidet, sammen med næringsavdelingen i Senja kommune.

Strategisk næringsplan bygger videre på tidligere vedtatte planer i Senja kommune og i de tidligere kommunene, samt regionale planer. Planen tar hensyn til samfunnstrender og relevant datagrunnlag.

2.1 ORGANISERING

Styringsgruppe	
Ordfører	Tom-Rune Eliseussen
Opposisjonens representant	Marit Stubberud Hanssen
Posisjonens representant	Line Miriam Haugan
Rådmann	Hogne Eidissen
Seniorrådgiver næring	Bjørn Fredriksen
Vara	
Varaordfører	Geir-Inge Sivertsen
Opposisjon	Arnold Nilsen
Posisjon	Nina Fratzen
Prosjektleder fra Senja kommune	
Prosjektleder / Næringsrådgiver	Rikke Steiro
Prosjektteam fra Kupa AS	
Prosjektleder / Seniorrådgiver	Kjetil H. Danielsen
Prosjektmedarbeider / Administrerende direktør	Hilde Svenning
Prosjektmedarbeider / Seniorrådgiver	Ane-Marthe Sani
Andre ressurser fra Kupa	Veronika Moan, Irina Melkild, Monica Mathiassen m.fl.

Styringsgruppe, prosjektledere og deltakere 2022 - 2023

2.2 OPPBYGGING AV PLANEN

Strategisk næringsplan er delt inn i to hoveddeler; en samfunnsanalyse og en handlingsdel. Samfunnsanalysen ser nærmere på befolkningsutvikling, sysselsetting, regionalt samarbeid og by- og bygdeutvikling, samt en oversikt over det mangfoldige næringslivet i Senja kommune.

Handlingsdelen er inndelt i fem hovedtemaer, med tilhørende mål og strategiske tiltak:

1. Næringsvennlig kommune
2. Kompetanse og rekruttering
3. Innovasjon og entreprenørskap
4. Bærekraft og grønn omstilling
5. Infrastruktur og mobilitet.

FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for alle planer i Senja kommune, og næringsutvikling skal være i et bærekraftig og langsiktig perspektiv.

2.3 INNSIKT

Senja kommune har et svært mangfoldig næringsliv som skaper positive synergier for hverandre, kommunen og regionen. Strategisk næringsplan er et resultat av prosesser og dialoger med næringslivet i Senja kommune - fra små enkeltpersonsforetak til de store lokomotivene i kommunens næringsliv. Gjennom dybdeintervjuer og innspillsmøte har nærmere 100 aktører bidratt med innsikt til planarbeidet, og dannet grunnlag for kommunens fremtidige strategiske næringsutvikling. Det har vært viktig å treffe bredden av næringslivet, både innenfor geografi, bransjer, omsetning og antall sysselsatte.

Følgende næringsområder har vært representert gjennom intervju og innspillsmøte:

2.3.1 DYBDEINTERVJU

Det ble gjennomført dybdeintervjuer med 35 næringsaktører innenfor bl.a. sjømat-, industri-, reiseliv-, handel og service-, bygg og anlegg-, landbruk-, reindrift- og kulturnæring i Senja kommune. Klynger og næringsssammenslutninger har også vært aktive bidragsytere i prosessen.

Geografisk spredning, bransje, omsetning og sysselsetting ble vektlagt i utvelgelsen av intervjuobjektene.

Intervjuene la særlig vekt på vekst og investeringsplaner for næringslivet, eventuelle hindringer for å oppnå den planlagte veksten, og kommunens rolle som konstruktiv tilrettelegger.

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

2.3.2 ÅPENT INNSPILLSMØTE

Det ble gjennomført et åpent innspillsmøte med representanter fra næringsliv, klynger, ungdomsråd og lokaleråd, samt politisk og administrativ ledelse. Det var 58 engasjerte deltakere, hvor 40 deltok fysisk og 18 deltok digitalt.

Gjennom gruppearbeid ga deltakerne innspill til mål og konkrete tiltak innenfor temaene:

- Innovasjon og utvikling
- Kompetanse og rekruttering
- Næringsvennlig kommune
- Samferdsel, infrastruktur og eksport

Det har også vært løpende arbeid, dialog og avklaringer med næringslivet, som har inngått i innsiktsarbeidet.

2.4 KUNNSKAPSGRUNNLAG

Strategisk næringsplan bygger på *Kommuneplanens samfunnsdel* og målsetningen om at Senja kommune skal være en **utviklingsmotor i nord**.

Planen bygger videre på prioriterte næringsfyrtårn fra de tidligere kommunene, og tar hensyn til tidligere og nåværende plandokumenter og strategidokumenter, samt pågående planprosesser.

Kommuneplanens arealdel (KPA), som dekker både land og sjø, *Byplan Finnsnes* og *Kommunedelplanen for klima, miljø og energi (KME)*, er eksempler på pågående planarbeid som er viktig for videre næringsutvikling.

Strategisk næringsplan for Senja må også sees i sammenheng med regionale planer, som *Regional næringsplan for Midt-Troms*, *Masterplanen - Senjaregionen som attraktivt og bærekraftig reisemål*, og *Strategi for næringsutvikling i Troms 2023-2028*.

2.4.1 STATISTIKK OG ANALYSER

Statistikk og analyser danner et viktig kunnskapsgrunnlag for den strategiske næringsplanen. Tall og data fra SSBs statistikkbank, NHOs næringsbarometer, SNNs konjunkturbarometer og KommuneProfilen belyser blant annet den demografiske utviklingen, sysselsetting og verdiskapning. Statistikkgrunnlaget sammenfaller med opprettelsen av Senja kommune, og er gjeldende i perioden 2020 til 2022. Perioden er også sammenfallende med koronapandemien, noe som er viktig å ta høyde for i det videre arbeidet.

2.5 BÆREKRAFTIG NÆRINGSUTVIKLING

FN har utviklet en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Arbeidsplanen består av 17 bærekraftsmål.

Målene er et viktig verktøy for kommuner og offentlig forvaltning, og samfunns- og næringsaktører globalt. Bærekraftsmålene gir retning til bærekraftig forvaltning og skaper en helhetlig tankegang rundt sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

For å skape et lønnsomt næringsliv med et langsiktig grunnlag må næringsutviklingen være bærekraftig. Bærekraft blir vektlagt i nasjonale politiske føringer og prioriteringer i virkemiddelapparatet. I et internasjonalt perspektiv har EU innført nye klassifiseringssystem for finansaktiviteter som blant annet påvirker rammebetingelsene for norske selskaper, herunder åpenhetsloven og EUs taksonomi.

Senja kommune skal ha fokus på bærekraftig ressursutnyttelse på alle nivå og i alle deler av samfunnet, i tråd med FNs bærekraftsmål.

EUs TAKSONOMI

Fra 2023 ble EUs taksonomi innført i Norge. Målet med taksonomien er sikre at finansmarkedene styrer kapital mot lønnsomme og bærekraftige aktiviteter og prosjekter. Dette vil påvirke bedrifter i Senja kommune indirekte gjennom krav fra banker, verdikjeder og i offentlige anbud. **Les mer ved å klikke på i-symbolet.**

Foto: Summit to Senja / Nordic Focus

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

03 STATUS, TRENDER OG UTFORDRINGER

SSB har utviklet tre framtidsscenarier for befolkningsutviklingen i Norge. Befolkningsframskrivingene er beregninger av hvordan befolkningen i Norge utvikler seg framover, gitt ulike forutsetninger om fruktbarhet, dødelighet, innvandring og utvandring.

Det er forventet ei relativt flat nasjonal utvikling frem mot 2050, med en stadig eldre befolkning og tilsvarende færre unge. Den sterkeste driveren til befolkningsvekst er innvandring.

Den norske befolkningen er forventet å bo mer sentralt i framtiden, samtidig som aldringen av befolkningen er sterkest i distriktene. Dette betyr at Senja kommune må ta aktive grep for å realisere målet om ei positiv befolkningsutvikling, både ift. antall innbyggere og befolkningssammensetning.

Attraktive arbeidsplasser og varierte bomuligheter, levende bygder, og en by med urbane kvaliteter er alle viktige faktorer for å tiltrekke seg ung og kompetent arbeidskraft.

3.1 BEFOLKNINGSUTVIKLING

NØKKELTALL:

BEFOLKNING
1. KVARTAL 2023

14.947 Innbyggere

BEFOLKNINGSØKNING
1. KVARTAL 2023

96 Personer

FORVENTET
BEFOLKNING 2050

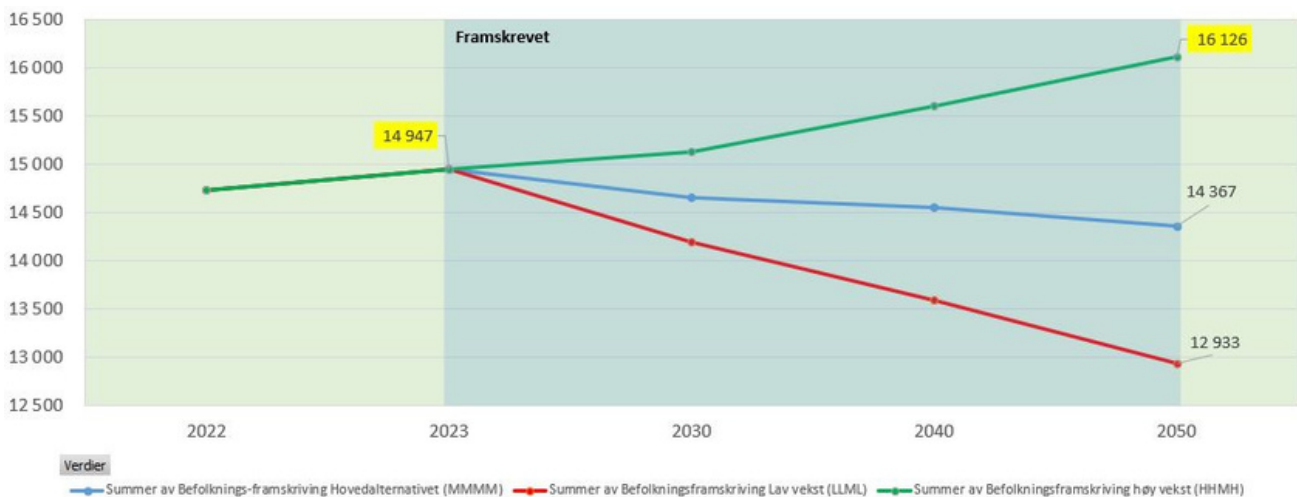
16.126 Innbyggere

ANTALL SYSSELSATTE
(2022)

7.653 Personer

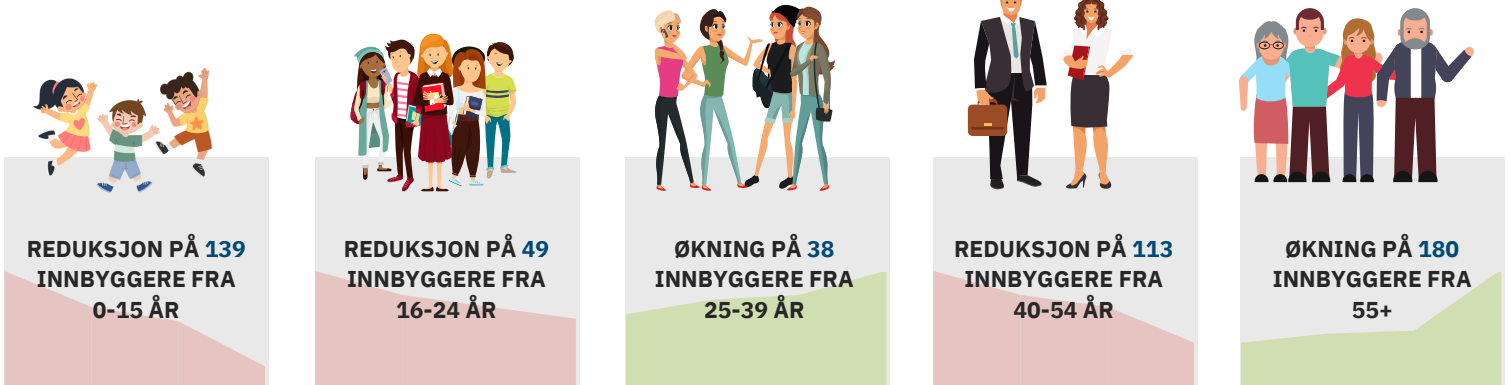
Befolkningsframskrivingsmodellen er en forenkling av virkeligheten, og ved for eksempel sterk sysselsettingsvekst vil ikke SSB-prognosene representere det faktiske bildet av befolkningsutviklingen i Senja kommune. Det forventes eksempelvis en betydelig vekst i aldersgruppen 20-44 år, og det er dermed grunn til å anta at aldersgruppen 0-16 år også vil oppleve ei økning. På bakgrunn av stor næringsaktivitet og høy sysselsettingsvekst legges framtidssceneriet med høy vekst til grunn for befolkningsutviklingen i Senja kommune.

BEFOLKNINGSFREMSKRIVNING SSB

Alternativene beskrives med fire bokstaver som forteller hvilke forutsetninger som er brukt om: 1) fruktbarhet, 2) levealder, 3) innenlandske flyttinger, 4) innvandring. H = høy, M = medium og L = lav. Hovedalternativet, MMMM, bruker mellomnivået for alle de fire komponentene.

BEFOLKNINGSUTVIKLING 2020 - 2022:

Utvikling i befolkningen fra 2020 - 2022 (Kilde: SSB)

3.1.1 ØKT INNVANDRING KAN BIDRA TIL BEFOLKNINGSVEKST

Innvandring er den største driveren til befolkningsvekst i Norge, og for næringslivet utgjør innvandring en betydelig arbeidskraftsressurs. Næringslivet spiller en viktig rolle i integreringen av innvandrere, og det er derfor viktig å sikre at så mange som mulig deltar i arbeidslivet.

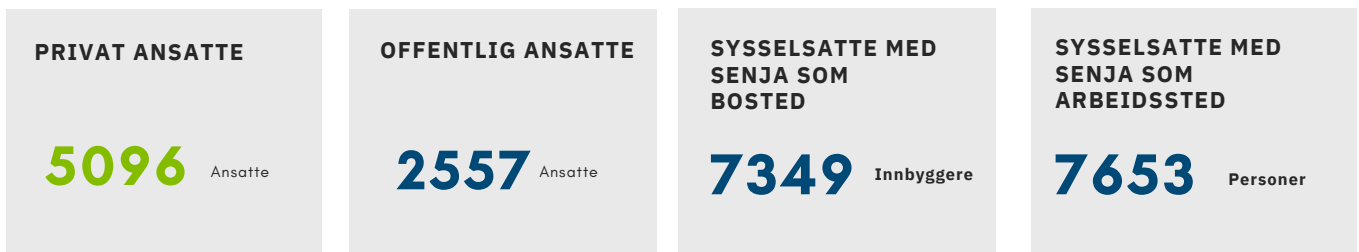
Innvandring er en avgjørende faktor for å lykkes med mål om befolkningsvekst og næringsutvikling. I Senja kommune kommer hver tiende innbygger fra et annet land, med størst innvandring fra Litauen, Polen og Syria. Språkopplæring, karriereveiledning og kompetansekartlegging er viktig for integrering, samt tilgang på praksis- og arbeidsplasser.

3.2 SYSSELSETTING

Totalt er det privat næringsliv som sysselsetter flest mennesker i Senja kommune, og det er også en svært høy andel av lokaleide bedrifter. Sjømat, reiseliv og industri er næringene som sysselsetter flest, sammen med handel og service, og bygg og anlegg.

Fra 2020 til 2022 opplevde det private næringslivet ei økning i antall sysselsatte, mens offentlig sektor opplevde en nedgang.

NØKKELTALL (2022):

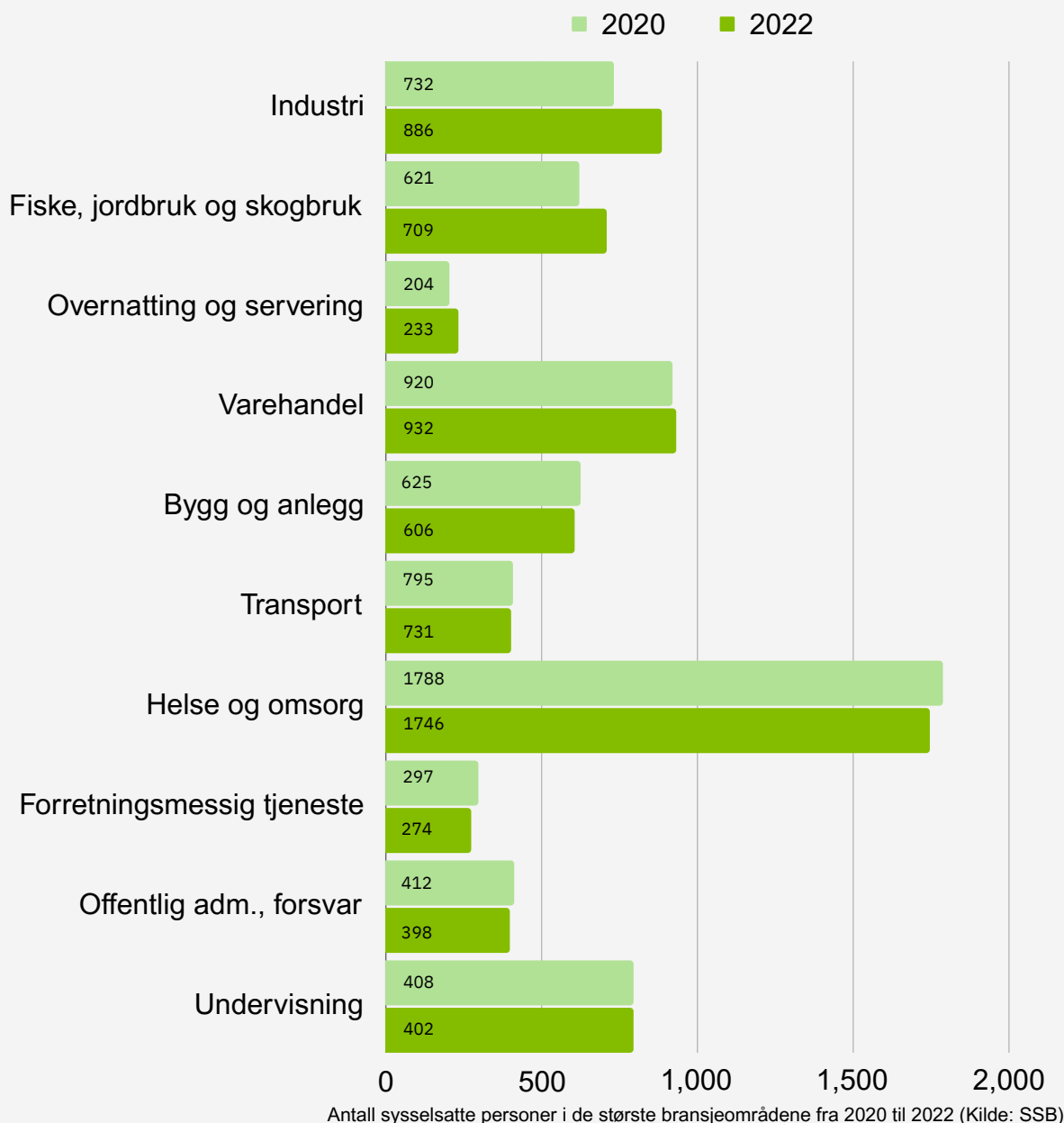
3.2.1 PENDLING

Midt-Troms er en kompakt region med stor arbeidspendling mellom kommunene. Senja, og spesielt regionsenteret Finnsnes, har stor betydning som arbeidssted for arbeidstakere i hele regionen.

Pendlere utgjør en viktig del av arbeidsstokken i Senja kommune. I 2022 var det om lag 1400 personer som pendlet inn til sitt arbeidssted i Senja kommune, mens om lag 1100 senjaværingene pendlet ut av kommunen. Pendlingsstrømmene går i hovedsak mellom kommunene Sørreisa, Målselv og Tromsø.

NØKKELTALL: BRANSJEVIS UTVIKLING I SYSSELSETTING 2020-2022

Parameteren *industri* omfatter landbasert industri, mens parameteren *jordbruk, skogbruk og fiske* særlig omfatter fiske og oppdrett. "Fiske" refererer til fangst av eks. fisk, reker og pelagisk aktivitet.

STØRST VEKST I SYSSELSETTING:

REISELIV

14%

ØKNING

FISKE OG OPPDRETT

14%

ØKNING

INDUSTRI

21%

ØKNING

Bransjene med størst vekst i sysselsetting, 2020 - 2022 (Kilde: SSB)

3.3 REGIONAL MEDSPILLER

Senja kommune ligger i Midt-Troms, sammen med kommunene Bardu, Dyrøy, Lavangen, Målselv, Salangen og Sørreisa. Til sammen utgjør regionen omlag 33 000 innbyggere. Finnsnes er regionsenteret, og ligger strategisk plassert mellom byene Tromsø i nord og Harstad i sør.

Midt-Troms har et rikt og mangfoldig samfunns- og næringsliv, med stort potensiale for vekst. Regionen kjennetegnes av stor arbeidsmobilitet, der svært mange bor i en kommune, og jobber i en annen. Dette er en styrke for regionens utviklingsmuligheter, og viser hvorfor det er viktig å ha et regionalt perspektiv på arbeids- og næringslivet i regionen.

Forsvaret er sterkt tilstede i Midt-Troms, og området har strategisk stor betydning for landets nasjonale forsvar og allierte aktiviteter. Sikkerhetssituasjonen i Europa gjør at fokuset på forsvar og beredskap er høyere enn på lang tid. Militær tilstedeværelse danner grunnlag for nasjonal sikkerhet og beredskap, men gir også næringsmessige muligheter og positiv utvikling for regionen. Et sterkt næringsliv og gode regionale leverandører medfører høy kapasitet og kompetanse til støtte for Forsvaret.

3.3.1 REGIONAL NÆRINGSPLAN FOR MIDT-TROMS 2024 - 2028

Midt-Troms står overfor store demografiske utfordringer. Det blir relativt sett færre unge i regionen, og høyt utdannet arbeidskraft forlater regionen eller kommer ikke tilbake etter studiene. For at Midt-Troms skal nå målet om bli en av Norges mest spennende vekstregioner, er det nødvendig å adressere utfordringene og enes om tiltak som kan bidra til å snu den negative demografiske utviklingen.

Samarbeid, strategier og tiltak på tvers av kommunegrenser er derfor avgjørende for å være en konkurransedyktig, attraktiv og bærekraftig bo- og arbeidsmarkedsregion.

Gjennom *Regional næringsplan for Midt-Troms 2024-2028* skal kommunene i Midt-Troms videreføre arbeidet med å forene krefter, og sammen hente ut det store potensialet innenfor regionens næringsliv generelt og innenfor satsningsområdene forsvar, sjømat, reiseliv og landbruk spesielt.

Kommunene i Midt-Troms har tidligere vedtatt *Regional næringsplan for Midt-Troms 2018-2022*. I planen ble det skissert 53 strategiske tiltak, som alle ble påbegynt eller fullført i planperioden. Karrieresenteret Midt-Troms, Arctic Aviation Center og InnovaNor er eksempler på etableringer som er forankret i den regionale planen, mens *Masterplanen for Senjaregionen* og sertifisering av Senjaregionen som bærekraftig reisemål er eksempler på prosesser.

I den reviderte utgaven av *Regional næringsplan for Midt-Troms* er det skissert 86 strategiske tiltak knyttet til utfordringer innen blant annet rekruttering, kompetanse, boliger, kraft, infrastruktur, digital infrastruktur og næringsarealer.

Regional næringsplan for Midt-Troms skal bygge bro mellom kommunens strategiske næringsplan og fylkets *Strategi for næringsutvikling i Troms 2023 - 2028*. Tiltakene som skisseres i de forskjellige planene, må sees i sammenheng.

Foto: Kjetil H. Danielsen

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

3.4 ATTRAKTIVE FINNSNES

Finnsnes er administrasjonssenteret i Senja kommune, regionsenter i Midt-Troms og den tredje største byen i Troms. Finnsnes er et viktig knutepunkt for offentlig kommunikasjon, handel og service, og et kraftsenter for vekst, utvikling og omstilling i regionen.

Finnsnes fikk bystatus i år 2000, og er en forholdsvis ung by i rivende utvikling, noe et høyt aktivitetsnivå og stadige nye etableringer vitner om.

Finnsnes består av en rekke mindre og større virksomheter, lokaleid så vel som nasjonale og internasjonale kjeder. Næringslivet er bredt sammensatt innen handel og service, bank og revisjon, servering og overnatting, kulturnæring, kompetanse- og utviklingsmiljøer, studiesenter, samt bygg og anlegg, transport og leverandørnæring.

Det finnes også en rekke offentlige virksomheter lokalisert på Finnsnes, blant annet Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Politiet, Fiskeridirektoratet, Nord-Troms og Senja tingrett, NAV, Statens vegvesen, Distriktsmedisinske senter og Troms fylkeskommune.

Eksempler på viktige trafikkdrivere innenfor nærings- og kulturliv er Amfi Finnsnes, regionens største kjøpesenter, Refa Brygge, Finnsnes Handelpark, Kvistad senter, Kunnskaps- og Næringsparken Senja, Studiesenteret Midt-Troms, samt Sandviklia alpinanlegg og Kulturhuset Finnsnes.

Finnsnes er også kjent som barnebyen, og har en rekke unike kvaliteter for de minste, for eksempel Midt-Troms Barnemuseum, lekepark og et tur- og løypenett i tilknytning til sentrum.

3.4.1 BYUTVIKLING

Samfunnsutviklingen, med økende andel eldre og stor konkurranse om arbeidskraft, gjør at Senja må tenke nytt og løse utfordringene på en annen måte enn tidligere. Byer som lykkes med å utvikle urbane kvaliteter og attraktive byrom, vil kunne tiltrekke seg yngre mennesker og sikre regionens bærekraft for fremtiden.

Et attraktivt Finnsnes er avgjørende for å sikre god utvikling i hele regionen. Det er derfor viktig å videreutvikle Finnsnes gjennom god og langsiktig byplanlegging, trygge bomiljø og satsing på et variert kultur-, service- og tjenestetilbud.

Gjennom prosjektet «Attraktive Finnsnes» står utvikling av attraktive byrom og forskjønnning av Finnsnes i fokus. Det skal tilrettelegges bedre for bærekraftig byutvikling, med et mangfoldig og tilgjengelig sentrum, tilgang på offentlige tjenester, smarte løsninger og et fullverdig kollektivtilbud for de som bor i og rundt byen, og de som ønsker å besøke Finnsnes og Senja.

Foto: Tonje Fjeldstad

3.4.2 PORTEN TIL SENJA

I skjæringspunktet mellom folk, næring, natur, vær, land og vann, ligger utviklingspotensialet til Finnsnes - som med sine bymessige kvaliteter blir trukket frem som et viktig konkurransefortrinn for nye næringsetableringer i regionen, samt for rekruttering av kompetent arbeidskraft.

Finnsnes er kjent som porten til Senja, og på mange måter et utstillingsvindu for kommunens mangfoldige kulturliv og rike næringsliv. Finnsnes skal gjenspeile kvalitetene som kjennetegner omlandet, samtidig som byens urbane kvaliteter skal komplettere nærings- og samfunnslivet i regionen.

3.4.3 NORGES SJØMATHOVEDSTAD

Senja er Norges mest komplette sjømatkommune, og en av landets største målt i produksjon. Dette gjør Finnsnes til en viktig sjømatby.

Framtidas Finnsnes skal styrke sjømatnæringa i Senjaregionen med flere støttefunksjoner, herunder forvaltning, kompetansemiljøer og FoU-aktører.

3.4.4 URBANE FINNSNES

Spennende butikker, kaffebarer, restauranter, kulturscener, gallerier og festivaler er alle ingredienser i et attraktivt og pulserende byliv, og derfor viktige kvaliteter for fremtidas Finnsnes. Steder, både by og bygd, som har et tilbud til sine innbyggere etter kl. 18, lykkes i større grad med å skaffe nye hjem- og tilflyttere. Kveldsøkonomi er derfor viktig for å tiltrekke og beholde ung arbeidskraft i regionen.

Senja kommune må legge til rette for at nasjonale og internasjonale kjeder etablerer

seg på Finnsnes, at unge gründere tar sats og etablerer sin virksomhet på Finnsnes, og at allerede etablerte bedrifter får rom til å videreutvikle seg og sine konsepter i en attraktiv by.

3.4.5 KONFERANSEBYEN FINNSNES

Gjennom økt overnattingskapasitet og flere møteplasser har Finnsnes store muligheter til å utvikle seg som en foretrukket konferanseby, sentralt plassert mellom Harstad og Tromsø, og med nærhet til Bardufoss lufthavn.

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

3.5 LIVSKRAFTIGE BYGDER SOM MOTOR FOR NÆRINGSUTVIKLING

Senja kommune har 13 definerte lokal-sentre; **Stonglandseidet, Vangsvik, Medby/Sifjord, Gryllefjord/Torsken, Skaland, Senjahopen, Fjordgård, Husøy, Botnhamn, Gibostad, Rossfjord, Kårvik og Trollvik.** I tillegg defineres **Silsand** som et bydelssenter.

Sentrene er avgjørende for verdiskapning og sysselsetting i og fra kommunen, og for hele regionen.

Felles for alle bygdene er et mangfoldig og rikt samfunns- og næringsliv, med høy grad av lokaleide hjørnesteinsbedrifter innen sjømat, bygg og anlegg og industri. I tillegg står reiseliv, opplevelsesnæring og landbruk for en betydelig del av aktiviteten.

Bygdene er viktige motorer i næringsutviklingen i kommunen, og det meste av større industri på hav og land, samt satsinger innenfor reiseliv og opplevelsesnæringen er lokalisert i og rundt bygdene.

3.5.1 NÆRINGSLIV SOM BYGGER SAMFUNN

Næringslivet i Senja kommune skaper store verdier og bygger samfunn. Med stort engasjement og skapervilje banker hjertet for bygda, og bedriftene bidrar til lokale lag og foreninger, handler lokalt, investerer i øvrig næringsliv og tilrettelegger for infrastruktur. Dette er viktig for å styrke omdømmet og konkurransekraften.

Det er forventet at det skal skapes over 1000 nye arbeidsplasser i Senja i perioden 2024 – 2028, med spesielt stor vekst innenfor industri, sjømat, reiseliv, handel og service. Dette innebærer at den største veksten i sysselsetting vil finne sted i og rundt bygdene, noe som stiller større krav til tomter, boliger og infrastruktur i hele kommunen.

3.5.2 PILOT SENJA

Det er et anslått behov for 300 - 400 nye boliger i Senja kommune de neste årene, både nybygg og som erstatning for eldre byggingsmasse. 47,9 % av dagens boliger er bygd mellom 1941 og 1980.

Senja er gjennom prosjektet "Pilot Senja" blitt pilotkommune for boligbygging i distriktet. Prosjektet er finansiert av Husbanken, og i samarbeid med Sparebank 1 Nord-Norge og lokale entreprenører.

Gjennom prosjektet skal Senja kommune teste ut tre nye virkemidler:

- Entreprenørgaranti til flerboligprosjekter
- Tapsgaranti for boligeiere
- Leie-for-eie-ordningen *Prøvebo*

3.5.3 NORGES STØRSTE MERKUR-KOMMUNE

Senja er med sine 14 nærbutikker Norges største Merkur-kommune. Butikkene er hjertet i bygda, og ei forutsetning for levende og bærekraftige tettsteder med et variert tilbud av tjenester og aktiviteter.

Nærbutikken er ofte både servicesenter og velferdssentral, og har funksjoner langt utover salg av dagligvarer, herunder post i butikk, tipping, apotekvarer, lokal mat, kommunal informasjon, drivstoff, turistinformasjon, ulike reiselivsaktiviteter, kafé og sosial møteplass.

Fleksible åpningstider ved bruk av teknologi kan gi flere kunder, større omsetning og bedre lønnsomhet. Selvbetjente og døgnåpne butikker har gitt ny, økonomisk bærekraft for mindre butikker i distriktene. På Senja åpnet de første selvbetjente og døgnåpne butikkene i 2023, i Vangsvik og Fjordgård, og det er ventet at flere butikker vil benytte seg av samme løsning.

Det pågår også flere prosjekter i tilknytning til butikken, blant annet butikken som turistinformasjon i samarbeid med Visit Senja Region, og utviklingen av fler-funksjonelle bygdesentre med butikk, omsorgsboliger, leiligheter og kontorer.

MERKUR-PROGRAMMET

Merkur-programmet er Kommunal- og distriktsdepartementets program for å utvikle og styrke små butikker i distriktene. Merkur arbeider for at butikkene skal få tilleggstjenester som gir større lønnsomhet og gir innbyggerne i lokalsamfunnet bedre tjenester.

Les mer ved å klikke på i-symbolet.

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

04 ET BREDT NÆRINGS LIV MED TYNGDE I INDUSTRI PÅ SJØ OG LAND

Næringslivet i Senja kommune kjennetegnes av stort mangfold og en høy grad av lokalt eierskap, og omfatter blant annet sjømat, industri, bygg og anlegg, handel og service, reiseliv, landbruk, reindrift, kunnskap, utvikling og kultur.

4.1 ET MANGFOLDIG NÆRINGS LIV

4.1.1 SJØMAT

Senja er Norges mest komplette sjømatregion, og en av de landets største sjømatkommuner målt i verdiskapning og sysselsetting.

Nærmere 30 % av alle arbeidsplassene i Senja kommune er tilknyttet sjømatnæringen og deres leverandører. Det store omfanget av sjømatarbeidsplasser er et resultat av store volum, stort mangfold, samt en svært høy bearbeidingsgrad – og er videre premissgivende for bosetting, arbeids-

plasser og utvikling i Senjas nærings- og samfunnsliv.

Senja er vertskommune for landets største ansamling av sjømatindustri, herunder seks mottak og produksjonsanlegg for hvitfisk, tre lakseslakteri, tre smoltanlegg, tre filet-fabrikker, en pelagisk fabrikk og to klipp-fisktørkeri. Videre ligger landets to eneste gjenværende rekefabrikker i Senja kommune, som står for til sammen 80 % av den nasjonale produksjonen.

4.1.1.1 FISKERI OG FISKEINDUSTRI

Senja kommune har en lønnsom, stabil, fullstrukturert og moderne kystflåte med over 50 aktive fiskebåtrederier.

Det er om lag 150 fiskeriregistrerte fartøy i kommunen, hvorav 50 fartøy er over 11 meter. I tillegg har Nergård AS en trålflåte med opphav i Senja, bestående av fire havgående fartøy, som leverer fryst fisk.

De lokale fartøyene står for størstedelen av landinger til fiskeindustrien i kommunen, og er svært viktig for forutsigbarhet mht. sysselsetning og produksjon ved anleggene.

På hvitfisksiden leveres det årlig om lag 15 000 tonn fryst fisk, 30 000 tonn fersk fisk, 20-40 000 tonn pelagisk og 20-25 000 tonn reker.

Flåten har samlet sett landets yngste yrkesfiskere, hvor 40 % er under 40 år. Dette sier noe om lønnsomhet og driftsmodeller som oppleves som attraktivt for unge, og ikke minst betydningen dette har for framtidig vekst og utvikling.

Et av Senjas store fortrinn er at store deler av fiskeflåten er lokalt eid, gjerne sammen med stedlig fiskeindustri. Dette skaper en betydelig lojalitet til partnerskapet, industridriften og lokalsamfunnet.

4.1.1.2 HAVBRUK

Senja kommune har nærmere 30 lokaliteter for matproduksjon av laks og ørret. Samlet antall tillatelser i kommunen er 47 og samlet MTB (maksimalt tillatt biomasse) utgjør knappe 130 000 tonn. Med en produktivitetsvekst på 1,4 utgjør dette vel 180 000 tonn.

Det aller meste slaktes og prosesseres innenfor kommunegrensen. Det store

fokuset på videreforedling lokalt, resulterer i en høyere bearbeidingsgrad i Senja enn i andre sjømatkommuner. Dette gir mindre tonn ferdigprodukt ut, men flere arbeidsplasser, økt folketall, betydelige markedsmuligheter og større samlet verdiskapning.

Fra statlig hold vil man ha betydelig vekst i denne næringen og vil derfor legge til rette for en videre vekst basert på bærekraft og hensyn til miljø. Denne utviklingen ønsker Senja kommune å være en del av, da havbruksnæringen skaper betydelig aktivitet i våre distrikter, og grunnlag for kommunal infrastruktur, bosetning og attraktive arbeidsplasser.

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

4.1.1.3 NYE MARINE ARTER

Økt matproduksjon i havet, både av etablerte og nye arter, samt utvikling av ny teknologi som åpner for bedre ressursutnyttelse, er viktig for å skape helårlege arbeidsplasser, sikre bærekraftig utvikling og styrke matsikkerheten nasjonalt og internasjonalt.

Torskeoppdrett, tang og tare er eksempler på nye marine ressurser til mat og fôr. Oppdrett og produksjon av nye arter vil styrke og befeste Senjas posisjon som en komplett sjømatregion, med et stort mangfold av industri og tilhørende leverandørnæring og servicebedrifter.

Utvikling og kommersialisering av nye arter i oppdrett er krevende, og opplever gjerne regulatoriske, biologiske og markeds-messige utfordringer i en tidlig fase.

Gjennom rullering av kystsoneplanen og arealplaner, avsetting av arealer til nye marine arter og marin plankompetanse skal kommunen legge til rette for videre utvikling.

4.1.1.4 LEVERANDØR- OG SERVICENÆRING

Med sterk vekst, fornyelse og god lønnsomhet i sjømatnæringene følger behov for kompetansebedrifter innen leverandør- og servicenæringene. Disse har tradisjonelt hatt sine markeder lengre sør, mens vi de siste år har sett en betydelig utvikling og fremvekst av flere lokale selskaper. Samtidig har aktører fra sør beveget seg nordover.

I 2022 utgjorde verdiskapningen i sjømatnæringen i Senja kommune samlet om lag 3 milliarder kroner, hvor leverandør- og servicenæringen sto for vel 400 millioner kroner. Sjømatnæringen sysselsetter omkring 1700 personer, hvorav 1300 innen kjernevirksomheten og 400 arbeidsplasser som ringvirkninger.

Det er fortsatt et stort potensiale for videre vekst innen leverandør- og servicenæringene i Senjaregionen - antakelig større enn for kjerneproduksjonens sysselsetting. Det ser vi tydelig i andre deler av landet der havbruk og fiskeri startet veksten tidligere.

Foto: Truls Aasnes

4.1.2 INDUSTRI

Senja er Nord-Norges tredje største industrikommune, målt i antall arbeidsplasser. Sammen med industribedriftene i nabokommunene utgjør Midt-Troms industribygdepunktet i Troms og Finnmark.

I tillegg til å være vertskommune for landets største ansamling av sjømatindustri, har Senja store industriaktører innenfor metallproduksjon, gruvedrift og næringsmiddelindustri.

Metaller og mineraler er en forutsetning for å gjennomføre det grønne og digitale skiftet. Senja har i dag sterke industri-aktører med store vekstambisjoner og mål om bærekraftig utvikling, herunder Finnfjord og Skaland Graphite.

Finnfjord produserer ferrosilisium, mikrosilika og elektrisk energi, og er det eneste familieeide smelteverket i landet.

Med sin satsning på energigjenvinning er Finnfjord verdens mest energieffektive smelteverk, og jobber for å bli verdens første CO₂-frie ferrosilisiumprodusent.

Skaland Graphite er den viktigste produsenten av høykvalitets naturlig grafitt i Europa. Forekomsten av krystallinsk grafitt er den reneste og rikeste kjente forekomster i verden, og dekker 15 % av Europas behov. Grafitt med høye kvaliteter

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

er en svært etterspurt vare globalt, og en forutsetning for bærekraftig batteriproduksjon.

Art Nor og Tromspotet utgjør en betydelig del av næringsmiddelindustrien i Senja, og baserer sin produksjon på råvarer fra arktisk landbruk. Tromspotet er verdens nordligste pakkeri for potet og grønnsaker for hele Nord-Norge, mens Art Nor bruker sous vide-teknologi til å produsere middagstilbehør under merkevaren "Kokt & Klar".

EKSPORT

*Troms og Finnmark er det fylket i Norge som har opplevd størst vekst innen eksport, med en økning på 164 prosent de siste ti årene (Menon 2022). Den høye veksten er særlig drevet av sjømatnæringen, som sto for mer enn halvparten av eksporten i fylket. Senja er nest største eksportkommune. SalMar Farming og Finnfjord er to av fylkets største eksportbedrifter. **Les mer ved å klikke på i-symbolet.***

4.1.3 REISELIV

Fargerike fiskevær, godt vertskap, spektakulær natur, nordlys, midnattsol og natur- og kulturbaserte aktivitetstilbud, gjør at stadig flere ønsker å oppleve Senja.

Vel plassert mellom de to store reiselivsmotorene i nord, Tromsø og Lofoten, og med høy delingsgrad i sosiale medier og internasjonal mediaoppmærksomhet, har Senja blitt et svært populært reisemål på kort tid.

Nasjonal turistveg Senja - som strekker seg mellom Gryllefjord og Botnhamn, med avstikkere til Mefjordvær og Husøy – er en av de største trafikkdriverne, sammen med Ersfjordstranda, Nasjonal sykkelvei, Ånderdalen Nasjonalpark og ikoniske fjell som Segla, Sukkertoppen og Husfjellet.

Målt både i sysselsetting og i verdiskaping er Senja den femte største reiselivskommunen i Troms og Finnmark. Det er omkring 420 direkte sysselsatte i reiselivsnæringa i Senja, noe som er en dobling siden 2009. I 2019 la besøkende igjen omkring 350 millioner i Senjaregionen.

Sommersesongen opplever størst økning i trafikk, mens andre perioder opplever mindre trafikk. Reelt sett er derfor underturisme en like viktig utfordring som overturisme. Helårsturisme er viktig for å holde på kompetent arbeidskraft og sikre bærekraftig utvikling av Senjaregionen.

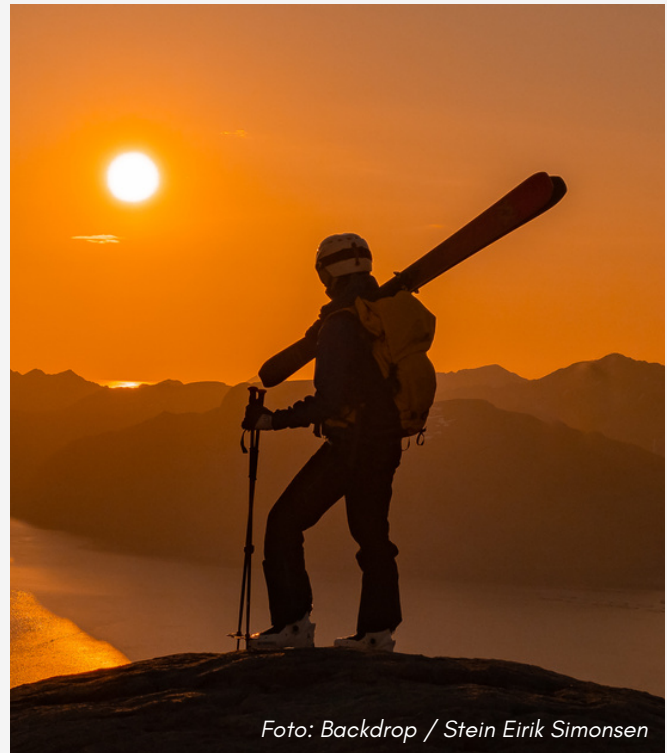

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

4.1.3.1 BESØKSFORVALTNING ER STEDSUTVIKLING

Reiselivsnæringen har mange positive effekter for utvikling av gode lokalsamfunn; den importerer kjøpekraft, og bidrar til å opprettholde et servicetilbud som er viktig for lokalbefolkningen, den er arbeidskraftintensiv og gir dermed skatteinntekter til kommunene og er en viktig partner i arbeidet med å utvikle bærekraftige løsninger og tilbud. Ikke minst bidrar den til en positiv profilering av et sted, noe som skaper bolyst. Reiseliv er derfor en viktig investeringsnæring for Senja kommune.

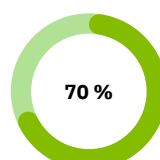
Gjennom helhetlig og langsiktig besøksforvaltning skapes attraktive lokalsamfunn og økt lokal verdiskaping

NØKKELTALL REISELIV:

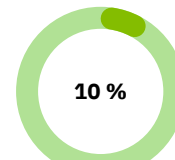
Fra 100 til 200 MNOK i verdiskaping fra 2009-2019

Gjestedøgn fra norske turister

10% årlig vekst fra 2014-2022

Tall for Senjaregionen (kommunene Senja, Dyrøy, Sørreisa og Målselv) Kilde: Menon Economics, 89/2021

innenfor tålegrensene til natur, kultur, miljø og lokalsamfunnene. Besøksforvaltning bidrar også til at en kan være i forkant med forebyggende tiltak, og dermed redusere sosial og naturbasert slitasje.

Det er blant annet utarbeidet besøksstrategier for Ånderdalen Nasjonalpark og Fjordgård, samt at det skal utarbeides en helhetlig besøksstrategi for Senja kommune.

Senja kommune ble høsten 2023 merket som *bærekraftig reisemål*. Sammen med destinasjonsledelsen leder Visit Senja Region prosessen med re-merkingen i 2026.

4.1.3.2 INFOHUB

Sammen med nærbutikkene og eierkommunene har Visit Senja Region utviklet et prosjekt som skal se nærmere på nærbutikkene som informasjonspunkter. Ved å kombinere butikkenes tilgjengelighet med besøkendes informasjonsbehov, skal en gjennom prosjektet styre trafikken, sikre gode opplevelser for besøkende, øke verdiskapningen for butikkene og gi positive ringvirkninger for lokalsamfunnene.

4.1.3.3 ÅNDERDALEN NASJONALPARK

Senja kommune er vertskap for til sammen 24 verneområder, med Ånderdalen Nasjonalpark som det klart største. Nasjonalparken ble etablert i 1970, som en av landets første.

I 2021 fikk Senja status som Nasjonalparkkommune. Dette innebærer at kommunen

skal bidra, stimulere og legge til rette for økt lokal verdiskapning og næringsutvikling, samt ha ansvaret for tilrettelegging av kundereisen fra kommunegrensa til nasjonalparkgrensa.

Nasjonalparken er svært viktig, både i et folkehelseperspektiv, og som en *reason to go* i et reiselivsperspektiv.

4.1.3.4 SÁŽŽÁ - BESØKSSENTER

I tilknytning til Ånderdalen Nasjonalpark ligger natur- og kulturhuset Sážžá. Bygget huser ulike aktører innenfor naturforvaltning, historieformidling, kulturliv og næringsvirksomhet - herunder nasjonalparkforvalter, UKM Arctic og Midt-Troms Museum.

Senja kommune og Nasjonalparkstyret jobber strategisk for autorisering av Sážžá som besøkscenter nasjonalpark.

Sážža skal være et besøkscenter for alle som ønsker å oppleve og lære om naturen og kulturhistorien på Senja. Sentrale tema i besøkscenteret er bærekraftig bruk og utvikling med søkelys på forvaltning, forskning, undervisning, opplevelser, vern, naturmangfold, klimaendringer, energi, kulturhistorie og matproduksjon.

I tillegg til besøkscenter, fungerer Sážža som et natur- og kulturhus. UKM Arctic - Troms forvalter kultursalen, med tilhørende workshopbase for ungdomskultur, mens Midt-Troms Museum formidler utstillingen "Folk og natur på Senja".

TYPISK TURISTSTED

Statsforvalteren kan etter søknad fra kommunen bestemme at et område skal regnes som typisk turiststed for hele eller deler av året. Da gjelder ikke begrensningene i åpningstid i lov om helligdager og helligdagsfred. Skaland og Stonglandseidet har per i dag status som typisk turiststed mellom 15.mai til 15.september. Status som typisk turiststed er viktig for å imøtekomme reiselivets behov og øke nærbutikkens økonomiske bærekraft.

Les mer ved å klikke på i-symbolet,

4.1.4 HANDEL OG SERVICE

Handel- og servicenæringen utgjør en viktig del av næringslivet i Senja. De skaper mange arbeidsplasser, og er avgjørende for attraktiviteten til regionen og andre næringers mulighet til å tiltrekke seg arbeidskraft. Byutvikling er en viktig vekstfaktor for handelsnæringen.

Handel- og servicenæringen er hovedsakelig lokalisert i og rundt Finnsnes, men med en økende tilstedeværelse i lokalsentrene grunnet veksten i reiselivet. Senja har også 14 desentraliserte nærbutikker i tilknytning til lokalsentrene, og er med det Norges største [Mercur-kommune](#).

Amfi Finnsnes er regionens største kjøpesenter, og hadde i 2022 ei samlet omsetning på 549 millioner kroner og 1,2 millioner besøkende.

Finnsnes har et totalmarked på omkring 35 000 personer, noe som gjør markedet til et av Nord-Norges største markedsområder. Senja kommune har for øvrig et av landets høyeste detaljomsetningstall per innbygger.

Senja har en omfattende handel- og servicenæring, og bare innenfor handel er det registrert over 250 foretak totalt i kommunen, med en samlet omsetning på over 1,7 milliarder kroner.

4.1.5 BYGG OG ANLEGG

Senja kommune har en bygg- og anleggsnæring som representerer en komplett næringsstruktur, med maskin-entreprenører, bygg- og anleggsbedrifter, tekniske fag som elektro, VVS, mekaniske bedrifter og rådgivende ingeniører og konsulenter. Aktørene i næringen opererer og har oppdrag både lokalt, regionalt og

nasjonalt og er leverandører til store offentlige aktører som Forsvaret, fylkeskommune, kommuner og privat næringsliv.

Bygg- og anleggsbransjen i Senja kommune består av over 300 registrerte virksomheter, som samlet omsetter for over 1,7 milliarder kroner.

4.1.6 TRANSPORT

Transportnæringen er en betydelig næring i Senja, og utgjøres av nærmere 100 registrerte foretak med samlet omsetning på over 250 millioner kroner. Bransjen består av aktører innen godstransport, lager, spedisjon, havne- og kaianlegg og ulike typer persontransport.

Det er forventet ei økning i persontransport, gitt økt reiselivsaktivitet.

4.1.7 KULTURELL OG KREATIV NÆRING

Kulturell og kreativ næring er en samlebetegnelse på næringsvirksomhet som fremstiller kulturelle uttrykk, herunder aktører innenfor visuell og utøvende kunst, musikk, film, litteratur, design, media og reklame.

Senja har rikt kulturliv, og et bredt spekter av kulturelle og kreative næringsaktører som inngår i en rekke lokale, regionale, kreative og kulturelle fagmiljøer. Sammen med frivillige skaper de opplevelser for lokale og besøkende.

De mange arrangørledd innen kultur støtter ofte lokalt næringsliv, og legger igjen store beløp til ulike bedrifter og lokalsamfunn i kommunen og regionen. Arrangementer tiltrekker besøkende og skaper økonomisk drivkraft. Turister som ønsker autentiske

kulturopplevelser, søker til Senja for å delta på festivaler, konserter, utstillinger og forestillinger.

Dette skaper positive ringvirkninger for lokale bedrifter, inkludert hoteller, restauranter, og håndverksbutikker. I tillegg gir arrangementer muligheten for lokale kunstnere og håndverkere til å selge sine produkter, og det gir arbeids-plasser innen kultur- og arrangementstjenester.

Senja kommune har videre flere kulturhistoriske steder av stor betydning, eksempelvis Gamle Gibostad, Skrolsvik og Tranøya. Handelssteder, kirkesteder og fiskevær utgjør spennende arenaer for kulturnæring og reiseliv, og for Senja kommune er det viktig å bidra til at områdene tas vare på og vitaliseres.

4.1.7.1 ARRANGEMENTSTURISME

Arrangementer innen kultur og idrett er viktig for reiselivsnæringen.

Det finnes flere arrangementer i Midt-Troms som går på tvers av kommunegrensene. Reistadløpet og Summit 2 Senja kan anses som spydspiss når det gjelder markedsføringsverdi og potensiale for vekst i antall besøkende.

Det er et stort potensiale for å utvikle felles arrangementskompetanse i regionen, herunder koordinering, videreutvikling, erfaringsdeling, kostnads- og ressurs-samarbeid og felles tilrettelegging. Videre ligger det et uforløst potensiale i felles markedsføring og utnyttelse av markedsføringseffekten av store arrangementer.

4.1.8 LANDBRUK

Jordbruk er en viktig del av kommunens og regionens næringsgrunnlag, matsikkerhet og beredskap. Senja har i underkant av 60 aktive bruk, med stor geografisk og innholdsmessig spredning. Fra deltidsbruk med få dyr til større bruk med flere årsverk. Hovedandelen av brukene har sau, ellers finner man drivere med storfe, geit og rene grovforprodusenter.

Skogbruket har hatt lav aktivitet og lønnsomhet i en lengre tid i Senja. Det er tegn til bedring av lønnsomhet og noe større interesse for avvirkning. I følge organisasjonen *Kystskogbruket* er det god tilvekst i regionen og man vil nå en biomassetopp om 12 til 15 år.

Trevirke er et fornybart bygningsmateriale og det kan være god grunn til å tro at etterspørsel og følgelig pris vil utvikles positivt.

Senja er vertskommune for grønn og blå naturbrukslinje på Senja VGS. avd. Gibostad, og har en viktig rolle i å beholde og rekruttere kompetanse til det arktiske landbruket.

Foto: Veronika Moan

Foto: Kjetil H. Danielsen

4.1.9 REINDRIFT

Reindriften i Senja kommune omfatter to Reinbeitedistrikter. Reindriftnæringa produserer bærekraftig kjøtt, og næringen er avgjørende for å bevare samisk tradisjon, kultur og språk.

Bærekraftig bruk av utmark er et viktig næringsgrunnlag i Senja, og det er viktig å legge til rette for dialog og forståelse mellom ulike brukere av utmark.

Kommunen skal i sitt næringsarbeid ha økt fokus på landbruk/matproduksjon, samisk næringsutøvelse og utnyttelse av naturressurser i et bærekraftig og langsiktig perspektiv

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

05 TEMADEL

Globale trender som utfordrer oss og vår hverdag, som klima og demografisk utvikling, kalles samfunnsdrivere. Felles for samfunnsdriverne er at de er sektor-overgripende, og dermed relevante og anvendbare på tvers av de ulike næringene.

OECD har identifisert fire samfunnsdrivere: Teknologi, bærekraft, samhandling og forskning, utvikling og innovasjon.

Ved å se samfunnsdrivere i sammenheng med nasjonale mål og lokale prioriteringer, vil Senja være rigget til å møte fremtidens muligheter og utfordringer.

Med utgangspunkt i globale samfunnsdrivere og lokale problemstillinger, er næringsplanens handlingsdel delt inn i fem temaer:

**NÆRINGSVENNLIG
KOMMUNE**

**KOMPETANSE &
REKRUTTERING**

**INNOVASJON OG
ENTREPRE-
NØRSKAP**

**BÆREKRAFT &
GRØNN
OMSTILLING**

**AREALER,
INFRASTRUKTUR &
MOBILITET**

5.1 NÆRINGSVENNLIG KOMMUNE

MÅL 5.1

Senja kommune skal være en attraktiv og kompetent organisasjon, og en aktiv og synlig aktør i samfunns- og næringsutvikling

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Attraktivitet skapes i samspillet mellom kommune, næringsliv, innbyggere og øvrige aktører.

Senja kommune skal være en robust og livskraftig samfunnsutvikler, som gjennom aktiv tilrettelegging bidrar til utvikling av by- og bygdesamfunn.

Senja kommune skal ha en kompetent, innovativ og omstillingsdyktig organisasjon der tjenester tilbys i nødvendig omfang og kvalitet.

Senja kommune skal fylle rollen som tilrettelegger, og møte ideskapere og næringsliv med konstruktiv, profesjonell og løsningsorientert veiledning.

Det er viktig for å styrke vekstmulighetene

til etablert næringsliv, og for at nye initiativ raskt skal kunne realiseres i kommunen.

Møteplasser er viktige arenaer for samhandling med næringsliv, kapitalmiljøer, forskning- og utdanningsaktører, innovasjonsmiljøer og øvrige ansvarlige myndigheter.

Videre skal Senja kommune bidra til at Midt-Troms blir til en av Norges mest spennende vekstregioner, gjennom regionalt samarbeid.

Noen aktuelle problemstillinger det er naturlig å samarbeide om er; kraft, grønn omstilling, infrastruktur på land og sjø, kollektivtilbud, bruk av utmark, rekruttering, attraktivitet, boligbygging og bolyst.

STRATEGIER FOR MÅLOPPNÅELSE

5.1.1	Markedsføre Senja kommune som et attraktivt sted å bo, arbeide, drive næring, studere og besøke
5.1.2	Sikre kompetanse og kapasitet i administrasjonen for å ivareta kommunens rolle som nærings- og samfunnsutvikler, samt etterstrebe sømløs kommunal behandling av henvendelser fra næringslivet.
5.1.3	Ta i bruk ny digital teknologi og nye løsninger for å sikre effektive, transparente og tilgjengelige kommunale tjenester, prosesser og planer
5.1.4	Senja kommune skal jobbe strategisk sammen med næringslivet for å bygge et sterkt Senja-lag, som skal løse felles utfordringer og gripe felles muligheter.
5.1.5	Senja kommune skal være en regional medspiller, og jobbe for at Midt-Troms blir en spennende vekstregion.

TILTAK

- Være en synlig aktør på relevante regionale, nasjonale og internasjonale arenaer
- Utarbeide en felles plattform for besøksforvaltning og turistinformasjon i samarbeid med Visit Senja Region
- Inngå formaliserte samarbeid med eksterne aktører for å styrke kommunens kapasitet
- Ha en åpen, langsiktig og forutsigbar eierpolitikk, hvor det legges opp til fast og løpende styringsdialog med selskapene som kommunen har eierposisjoner i
- Utnytte potensialet som ligger i bruk av innovative offentlige anskaffelser
- Vurdere å gjennomføre programmet «Næringsvennlig kommune» for å få på plass indikatorer på næringsvennlighet som måles over tid
- Utarbeide en innovasjons- og digitaliseringsstrategi for å sikre en helhetlig tilnærming til hvordan kommunen og næringslivet kan bli mer fremtidsrettet
- Utvikle et digitalt velkomstrom på kommunens nettsider, for å gjøre det enklere for eksterne interessenter å navigere internt i kommunen
- Være en aktiv samarbeidspartner i relevante klynger, nettverk og partnerskap

SAMARBEIDSPARTNERE

Klynger og bedriftsnettverk Visit Senja Region	Regionale innovasjons- og rådgivningsmiljøer som Næringshagen Midt-Troms, Nordavindshagen og KUPA	Utdanningsmiljøer som Studiesenteret Midt-Troms, Karrieresenteret Midt-Troms og UiT Norges arktiske universitet
Merkur-programmet og nærbutikkene	Midt-Tromsrådet	NAV

5.2 KOMPETANSE OG REKRUTTERING

MÅL 5.2

Senja tiltrekker og utvikler fremtidsrettet kompetanse

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Senja og Midt-Troms har et rikt og spennende næringsliv, med unike forutsetninger for videre utvikling og økonomisk vekst. En av de største hindringene for videre utvikling, er rekruttering av kompetent arbeidskraft.

Senja kommune må sammen med regionen og landsdelen for øvrig, synliggjøre mulighetene i nord for å tiltrekke seg flere folk. Dette innebærer å skape bolyst for å tiltrekke seg nye innbyggere, og sikre blilyst for å beholde de.

Unge arbeidstakere verdsetter fleksibilitet, fellesskap og utviklingsmuligheter. Når unge voksne kommer til Senja skal de bli møtt av et inkluderende fellesskap, en attraktiv by, attraktive og levende lokalsamfunn og spennende karriere- og utviklingsmuligheter.

Det må etableres nettverk for unge og unge profesjonelle, samt flere attraktive møteplasser etter arbeidstid; på kaffebrenneriet, i gapahuken og på festivalen. Et variert handel- og servicetilbud, et rikt kulturliv og spennende fritidsaktiviteter er alle sentrale ingredienser for at man ønsker å bo og bli i Senjaregionen.

Ved å skape interesse og kunnskap om nærings- og samfunnslivet hos barn og unge, skaper en også interesse for utdanningsløp som gir fremtidige jobbmuligheter i regionen. Dette må gjøres i samarbeid med næringsliv og utdanningsinstitusjoner, på synlige arenaer for ungdom og unge voksne. *Senjakonferansen, Møt Midt-Troms* og karriere- og arbeidslivsdager er eksempler på arenaer hvor Senja kommune og næringslivet skal være synlig.

5.2.1 KUNNSKAP SOM MØTER DAGENS OG MORGENDAGENS BEHOV

Digitalisering, grønn omstilling, teknologisk utvikling, nye arbeidsformer og internasjonalisering medfører økte krav til kompetanse. Dette gjør kunnskap til en stadig viktigere innsatsfaktor for næringslivet i Midt-Troms, som også må konkurrere med andre vekstregioner om arbeidskraft.

Utdanningstilbud på videregående skoler som møter morgendagens behov, og relevante studietilbud som møter næringslivets krav er derfor avgjørende for regionens konkurransekraft.

For å imøtekomme framtidens kompetansebehov er det nødvendig å tilrettelegge for desentraliserte utdannings- og kompetanseutviklingstilbud innen høyere utdanning og på fagskolenivå.

I fremtiden vil tilgangen på personell med fagkompetanse være en av de store utfordringene innen både offentlig og privat sektor. Det er derfor viktig å ha et tydelig fokus på å rekruttere, kvalifisere og beholde personer innen yrkesfagligutdanning.

5.2.3 STUDIESENTERET MIDT-TROMS

Studiesenteret Midt-Troms er en viktig tilrettelegger for høyere utdanning, kompetanseutvikling og forskning for hele Midt-Troms-regionen. Studiesenteret har hvert år mer enn 200 studenter tilknyttet ulike profesjonsstudier, blant annet grunnskolelærer-, barnehagelærer-, sykepleier- og vernepleierutdanning, nettbasert bachelor i økonomi og administrasjon, samt en rekke videreutdanninger, årsstudier og kurs.

Studiesenteret må videreutvikles med mål om flere aktuelle profesjonsutdanningstilbud på høyskole- og universitetsnivå, samt etter- og videreutdanningstilbud. Det må også arbeides for å videreutvikle studentmiljøet på Finnsnes, blant annet gjennom studentboliger og møteplasser.

I arbeidet med å videreutvikle regionen er det viktig å understøtte Studiesenteret Midt-Troms som en sentral regional utviklingsaktør, med særlig fokus på samspillet mellom høyere utdanningsinstitusjoner, næringsliv og offentlig sektor i Midt-Troms.

5.2.4 TRAINEEPROGRAM

Regionale traineeordninger bidrar til rekruttering av høyt utdannet arbeidskraft til distriktene. Egenskaper ved stillingen og traineeordningen, samt sosialt nettverk og regionens attraktivitet er viktige motivasjonsfaktorer.

Trainee Senja er et rekrutterings- og stabiliseringsprogram for Midt-Troms. Hensikten med programmet er å tiltrekke seg unge arbeidstakere med høyere utdanning, og sørge for at de blir værende i regionen gjennom å inkludere de faglig og sosialt i regionens arbeids- og samfunnsliv. Profilgruppa er initiativtaker og eier av programmet, men det er åpent for hele regionens næringsliv.

5.2.5 INNENFORSKAP

I dag har Senja en uutnyttet arbeidsreserve blant personer som står utenfor skole og arbeidsliv. Dette er en ressurs som det er nødvendig å jobbe strategisk for å inkludere i arbeidslivet. Det er viktig å sette inn målrettede tiltak for å forebygge og hindre at flere havner i utenforskap i kommunen.

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Foto: Roger Borgelid

STRATEGIER FOR MÅLOPPNÅELSE

5.2.1	Videreutvikle Finnsnes som en attraktiv og pulserende by med urbane kvaliteter
5.2.2	Videreutvikle attraktive og levende bygder med stor tiltrekningskraft
5.2.3	Tettere koblinger mellom næringsaktører og utdanningsaktører – både for å øke tilgangen på kompetanse til bedriftene og for å gjøre utdanningsløpene mest mulig relevant for arbeidslivet
5.2.4	Styrke Studiesenteret Midt-Troms med flere desentraliserte studietilbud innen høyere utdanning og fag-skole
5.2.5	Utvikle Finnsnes som studentby
5.2.6	Synliggjøre mulighetene i nærings- og arbeidslivet for fremtidens arbeidstakere
5.2.7	Legge til rette for et allsidig og godt botilbud i hele kommunen
5.2.8	Støtte opp under arenaer og møteplasser for unge voksne
5.2.9	Arbeide for et attraktivt kulturtilbud i privat og offentlig regi

TILTAK

- Styrke og videreutvikle satsningen på byen Finnsnes, gjennom prosjektet Attraktive Finnsnes og andre initiativer som fremmer engasjement, gode byrom og urbane kvaliteter
- Aktivt benytte fag- og utdanningsmiljøer innen urbanisme, landskapsarkitektur, tjenstedesign og teknologi til prosjekter innen by-, bygde- og stedsutvikling
- Styrke nærbutikkene som et nav i bygdene gjennom kommunale innkjøp, infopunkter, møteplasser og tilrettelegging for selvbetjente og døgnåpne butikker
- Styrke og videreutvikle Studiesenteret Midt-Troms gjennom samarbeid med utdanningsinstitusjoner, studenter og næringsliv
- Bidra til utvikling av et godt studentmiljø, samt arbeide for at det bygges studentboliger på Finnsnes
- Tilrettelegge for etter- og videreutdanningstilbud for å holde på arbeidskraft
- Videreutvikle et tett samarbeid med videregående skole, og være en pådriver for et utdanningstilbud som er i tråd med behovene til lokalt næringsliv, samt tilstrekkelige læreplasser i offentlig- og privat næringsliv
- Tilrettelegge praksisplasser for studenter under utdanning
- Bidra til å videreutvikle og styrke den regionale traineeordningen *Trainee Senja*, og ta inn nye traineer i egen organisasjon
- Involvere ungdommer og unge voksne, som ungdomsråd, barn og unges kommunestyre, Senjakonferansen, Barometer X og unge nettverk, i steds- og næringsutvikling

- Støtte opp om tiltak og initiativer som gjør barn og unge kjent med lokalt næringsliv
- Bidra til etablering av et regionalt arrangementsforum og utvikle en felles verktøykasse for økt arrangement-kompetanse
- Være pådriver for nettverk og møteplasser for unge voksne som bygger kompetanse og sosialt- og profesjonelt nettverk
- Forebygge utenforskap og støtte tiltak for et inkluderende arbeidsliv, gjennom samarbeid med NAV, skoler og arbeidsliv

SAMARBEIDSPARTNERE

Senja videregående skole, Nordborg	UiT Norges arktiske universitet	Ungt Entreprenørskap
Klynger og bedriftsnettverk	Trainee Senja	NAV og arbeids- og inkluderingsbedrifter
Blått Kompetansesenter Nord	Opplæringskontorene	Studiesenteret Midt-Troms og Karrieresenteret Midt-Troms

Foto: Kjetil H. Danielsen

5.3 INNOVASJON OG ENTREPRENØRSKAP

MÅL 5.3

Senja kommune som nyskappingskommune:
Pådriver for innovasjon og entreprenørskap

Foto: Fredrik Olsen

Verdiskaping og innovasjon skapes gjennom entreprenørskap, kunnskapsutveksling, nettverksbygging og samarbeid.

5.3.1 FORSKNINGS- OG VIRKEMIDDELAKTØRER

Ei forutsetning for bærekraftig utvikling er å samarbeide tettere med universitet- og forskningsmiljøer, samt styrke koblingen til virkemiddelaktører som Siva, Innovasjon Norge, Eksfin, Forskningsrådet og DOGA.

Senja kommune skal legge til rette for entreprenørskapskultur i barnehager, skoler, arbeidsliv og lokalsamfunn, samt innovasjon og utvikling i næringslivet. Innovasjon i offentlig sektor er også et viktig premiss for å øke innovasjonsevnen- og takten.

5.3.2 UNGT ENTREPRENØRSKAP

Ungt Entreprenørskap (UE) skal bidra til å bygge innovasjons- og entreprenørskapskompetanse for barn og unge gjennom hele utdanningsløpet, samt styrke samarbeidet mellom lokalt næringsliv og skole.

UE har blant jobbet med å øke interessen og kunnskapen om sjømatnæringa i regionen, noe som har resultert i rekordhøye søker tall til blå linje ved Senja VGS. UE er også involvert i flere kommunale planprosesser, for å sikre medvirkning fra barn og unge.

Gjennom UEs metodikk stimuleres endringsvilje, endringskompetanse, nyskapingsevne, samarbeidsegenskaper og kreativitet hos barn og unge. Dette er viktige ferdigheter for å løse fremtidens utfordringer.

5.3.3 NEWTON SENJA

Newton Senja er en felles læringsarena for alle barn og unge i Midt-Troms. Gjennom praktisk og kreativ undervisning i matematikk, naturfag og teknologi kobles næringsliv og undervisning tettere sammen. I samarbeid med Senja Bibliotek tilbyr også Newton Senja skaperverksted etter skolen, som et fritidstilbud til unge skaperspirer.

5.3.4 NYE INNOVASJONER OG ETABLERINGER

Senja har et bredt næringsliv, og skiller seg særlig ut med en sterk sjø- og landbasert industri, i tillegg til en reiselivsnæring i sterk vekst. Dette gir grobunn for flere nye innovasjoner og bedriftsetableringer, særlig i leverandørleddet.

Våre naturgitte fortrinn skaper også store muligheter innen det grønne skiftet. Fremveksten av marine næringer, høsting av tang og tare og økt grad av mineralutvinning er eksempler på dette.

Sivas næringshage- og inkubatorprogram gjennom Næringshagen Midt-Troms og Kupa er representert i kommunen. Ved å i større grad utnytte statlige virkemidler kan kommunen hjelpe gründere og bedrifter med forretningsutvikling og omstilling.

Senja kommune skal ha en aktiv og oppdatert førstelinje for næringslivet, som tilbyr gode tjenester selv og i samarbeid med

virkemiddelapparatet. Dette for å gi nyetablerere informasjon, møteplasser og tilgang til et profesjonelt nettverk av samarbeidspartnere, samt bistand fra forsknings- og utviklingsmiljøer.

5.3.5 KAPITALTILGANG FOR VEKST, NYSKAPNING OG OMSTILLING

Omstilling krever kapital, og det er derfor viktig å videreutvikle det kommunale næringsfondet, samt utløse midler fra virkemiddelapparatet og øke tilgangen på risikovillig kapital. Innovasjonsmiljøene i Senja og nasjonalt er viktige samarbeidspartnere for å øke tilgangen til risikovillig kapital til oppstartsbedrifter og etablerte bedrifter i Senja. Her kan kommunens rolle både være å synliggjøre bedriftene og koble med samarbeidspartnere.

Formålet med det kommunale næringsfondet er å bidra til kompetanseheving, omstilling, nyetablering, innovasjon og nyskaping i Senja kommune. Bedriftsrettede tiltak med formål å utvikle arbeidsplasser og bidra til verdiskaping, samt næringsrettede tiltak som bidrar til økt bolyst, attraktivitet og rekruttering, skal prioriteres.

Fondet skal tilrettelegge for idéavklaringer i tidlig fase, samt stimulere til etableringer med høyt verdiskapningspotensiale, spesielt innenfor digitalisering, grønn omstilling og sirkulære forretningsmodeller.

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

5.3.6 NETTVERK - DRIVERE FOR INNOVASJON OG UTVIKLING

Klynger og bedriftsnettverk er et viktig grunnlag for vekst i næringslivet i Senja. Gjennom samarbeid kan næringslivet i større grad gripe de unike mulighetene innenfor våre naturlige fortrinn, og styrke sin konkurransekraft.

For å utløse ytterligere verdiskapning, og for at vårt næringsliv i større grad kan hevde seg i internasjonal konkurranse, må vi ta i bruk forskningsbasert kunnskap. Næringslivet vårt må investere mer i, og gjennomføre flere forsknings- og innovasjonsprosjekter.

Senja er vertskommune for flere bedriftsnettverk, herunder:

PROFILGRUPPA

Profilgruppa er en tverrsektoriell sammenslutning av bedrifter og virksomheter innenfor nærings – og samfunnslivet i Midt-Troms. Bedriftene befinner seg innenfor bransjene industri, sjømat, bygg og anlegg, handel og service, bank og revisjon, transport og reiseliv, samt kompetanse- og utviklingsmiljøer og offentlig sektor. Profilgruppa er en regional utviklingsaktør, og står blant annet bak satsningen Trainee Senja.

SJØMATKLYNGEN SENJA

Sjømatklyngen Senja er et samarbeidsorgan for omkring 50 bedrifter i sjømatregionen Senja. Klyngen har samlet virksomheter innen fiskeri og fangst, oppdrett, fiskeindustri, marin ingrediensindustri, salg, eksport og transport av sjømat. Målet er å ta en ledende posisjon innenfor bærekraftig produksjon og eksport av sjømat.

LEVERANDØRUTVIKLING HAVBRUK NORD

Leverandørutvikling Havbruk Nord er en utviklingsarena og et leverandørnettverk for leverandører til havbruksnæringen i nord. Satsningen omfatter nærmere 100 partnere. Målet er å øke konkurranseevnen hos lokale leverandører, økt kompetansebygging og økt samspill.

VISIT SENJA REGION

Visit Senja Region er et felles reiselivsorgan for reiselivsbedrifter, kommuner og organisasjoner i Senjaregionen. Destinasjonsselskapet jobber med å fremme Senjaregionen som et bærekraftig reisemål og ivareta interessene til reiselivsaktørene.

NÆRINGSFORENINGEN I FINNSNESREGIONEN

Næringsforeningen i Finnsnesregionen (NFFR) teller over 100 medlemsbedrifter innen bl.a. handel og service, servering og overnatting, transport, bygg og anlegg. Sammen med næringsliv, lag og foreninger skal NFFR bidra til å gjøre Finnsnes til en attraktiv og vital by.

STRATEGIER FOR MÅLOPPNÅELSE

5.3.1	Bygge sterk entreprenørskapskultur i barnehager, skoler, arbeidsliv og lokalsamfunn
5.3.2	Styrke Finnsnes som kompetanse- og FoU-senter i Midt-Troms
5.3.3	Styrke samarbeidet med virkemiddelapparatet og øke andelen nasjonale og internasjonale tilskudd til bedrifter
5.3.4	Støtte opp under arbeidet til innovasjonsklynger og bedriftsnettverk

TILTAK

- Videreføre og utvide samarbeidet med Ungt Entreprenørskap Arktis
- Støtte og bidra til eksisterende og nye møteplasser, f.eks. bedriftsnettverk, co-working space og konferanser
- Arbeide for å få etablert flere støttefunksjoner, kompetansemiljø og FoU-aktivitet knyttet til næringslivet i regionen
- Aktiv og oppdatert førstelinje som tilbyr tjenester og kompetanseheving i samarbeid med virkemiddelapparatet
- Stimulere til risikovillig kapital, samt videreutvikle det kommunale næringsfondet
- Styrke koblingene mellom næringsaktører og FoU-miljøer for å sikre mer samarbeid, økt kapasitet og finansielle ressurser, samt bedret «bestillerkompetanse» og økt relevans i samarbeidsprosjekter
- Vedlikehold og etabler flere koblingspunkter og arenaer (digitale møteplasser og prosjektverksteder) for samhandling mellom enkeltbedrifter, ulike verdikjeder, nettverk, klynger, universitetene og de anvendte forsknings- og innovasjonsmiljøene.
- Koble «en vei inn» på kommunens egen nettside
- Styrke og utvikle samarbeidet i Næringsarenaen - nettverket mellom kommunen, klynger, utviklingsaktører, kompetansemiljøer og forvaltning.

SAMARBEIDSPARTNERE

Senja Videregående skole Nordborg skole	Virkemiddelaktører, som Innovasjon Norge Arktis, Forskningsrådet og Enova	Ungt Entreprenørskap
Siva-operatører som Næringshagen Midt-Troms og Kupa	Studiesenteret Midt-Troms og Karrieresenteret Midt-Troms	Opplæringskontorene
Blått kompetansesenter	Klynger og bedriftsnettverk	UiT Norges arktiske universitet

5.4 BÆREKRAFT OG GRØNN OMSTILLING

MÅL 4

Senja skal ha et allsidig og bærekraftig næringsliv i hele kommunen

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Å skape nye arbeidsplasser med fokus på en bærekraftig utvikling skal være et overordnet prinsipp i kommunens planlegging og strategier. Senja kommune må rustes for fremtiden, og da krever det omstilling for å sikre en bærekraftig balanse mellom vekst og vern.

Kommunens næringsliv skal gripe mulighetene i det grønne skiftet for å styrke sin konkurransekraft. Dette innebærer blant annet å videreutvikle seg i tråd med FNs bærekraftsmål og EUs taksonomi og handlingsplan for grønn vekst.

For at næringslivet skal kunne ta i bruk ny teknologi og nye produksjonsmetoder i en hastighet som skaper konkurransekraft i markedet, må kommunen være offensiv og samtidig forutsigbar, blant annet gjennom

forvaltning av kommunal eiendom og i plan- og reguleringsarbeidet.

Næringslivet i Senja skal være en del av den grønne løsningen. Dette innebærer blant annet å forstå klimarisikoen i egen bransje, gjennomgå forretningsmodellene slik at de er tilpasset et dynamisk rammeverk, utforske sirkulære løsninger, foreta bærekraftige investeringer, og benytte miljøsertifiseringer og bærekraftsrapportering som er verktøy for grønn omstilling. Kompetanseprogrammer vil være viktige verktøy for å sikre at næringslivet lykkes med det grønne skiftet.

5.4.1 KRAFT TIL OMSTILLING

For Senja er det avgjørende å snakke like mye om effektiv energibruk og energi-planlegging som grønn omstilling, da

kraftsituasjonen i kommunen direkte hemmer en raskere grønn overgang.

I prosjektet Smart Senja eksperimenterer Arva og UiT sammen med næringsliv og innbyggere på Nord-Senja med nye energiløsninger. Prosjektet har som mål å etablere et smart strømnnett basert på fornybare energikilder, smarte styrings-systemer, energilagring og et lokalt strømmarked for *prosumenter*. Som et resultat har prosjektet blant annet testet noen av Norges største batterier som et ledd i å levere ekstra effekt ved behov, samt jevne ut spenningen i nettet.

5.4.2 ALGER ER EN DEL AV LØSNINGEN

For at Senja skal nå målet om å bli en lavutslippskommune innen 2050, må det en felles innsats til fra innbyggere, næringsliv og kommune. Næringslivet bidrar til en stor del av klimagassutslippene, men jobber samtidig med nye, innovative løsninger for å redusere klimagassavtrykket sitt.

Smelteverket [Finnfjord](#) utgjør en av landsdelens største utslippspunkter, men har som mål å bli verdens første CO₂-frie ferrosilisiumprodusent. Veien til nullutslipp krever en kombinasjon av mange ulike tiltak, og karbonfangst- og bruk (CCU) er et av de.

Siden 2015 har UiT Norges arktiske universitet dyrket alger som spiser CO₂ fra industrirøyken til Finnfjord. Algemassen blir så til kortreist og bærekraftig fiskefôr for oppdrettslaks.

Samarbeidsprosjektet har resultert i at UiT Norges arktiske universitet har etablert et forskningslaboratorium på Finnfjord, og dermed fått et enda større fotfeste i regionen.

For å utnytte det enorme mulighetsrommet i

algeprosjektet, er et nasjonalt senter for CCU under planlegging.

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

5.4.3 MINERALER

Senja har et stort mineralmangfold, og desto større utviklingsmuligheter. Mineraler er en forutsetning for det grønne skiftet og overgangen til bærekraftige fornybare energikilder, men også som en strategisk viktig geopolitisk ressurs.

Skaland Graphite er Europas viktigste produsent av høykvalitets naturlig grafitt. Grafitt er en vesentlig bestanddel i batterier, herunder Litium-ionbatterier som er den mest sentrale energikilden i nesten all bærbar elektronikk.

I framtida kan ultratrynne lag av grafitt, *grafén*, danne grunnlag for en ny teknologisk revolusjon. Senja og Vesterålen peker seg ut som spesielt interessante områder med rike forekomster av høykvalitets grafitt. Dette kan gi store utviklingsmuligheter, og Senja kan spille en sentral rolle.

Bergverks- og industrihistorien på Senja danner også grunnlaget for prosjektet *Senja Geologi- og Industrisenter*. Målet er å utvikle et opplevelsessenter som viser tilblivelsen av Senja, og hvordan historien om tapte verdenshav, kontinenter i bevegelse, vulkaner og isbreer har formet øya. Videre skal senteret også vise frem industrihistorien, utnyttelse av mineralressursene i nord, og hvordan teknologi har hatt avgjørende innflytelse på norsk kulturarv og samfunnsutvikling gjennom tidene.

5.4.4 REKESKALL SENKER BLODTRYKKET

Stella Polaris er en av verdens ledende produsenter av kaldtvannsreker, og leverer kokte, pillede og fryste reker over hele verden. Til dette formålet brukes bare 40 % av reka.

Siden 2007 har Stella Polaris, sammen med datterselskapet Marealis, matforskningsinstituttet Nofima og UiT Norges arktiske universitet, stått i spissen for å utvikle kosttilskudd av rekeskall. Forskning og kliniske studier viser nemlig at peptider i rekeskallet har blodtrykksdempende effekt.

Høyt blodtrykk er den viktigste årsaken til hjerte- og karsykdom, som igjen er den dominerende dødsårsaken globalt.

Gjennom forskning og kliniske studier, iherdig innsats og modige investeringer har Marealis og samarbeidspartnerne utviklet et produkt som kan komme samfunnet til gode. Både ved at de bidrar til bedre folkehelse og ved at de utnytter restprodukter fra rekeproduksjonen hos morsselskapet Stella Polaris.

5.4.5 BÆREKRAFTIG REISEMÅL

Senjaregionen ble høsten 2023 merket som Bærekraftig reisemål.

Merkeordningen gir et godt grunnlag for utvikling av regionen som besøksmål, og samsvarer med kommunens egen målsetting for besøksforvaltning og reiselivsutvikling i et bærekraftig perspektiv. Natur, miljø- og klimapåvirkning, samspill mellom reiseliv og lokalsamfunn – og den lokale, økonomiske verdiskapningen står sentralt i forståelsen av et bærekraftig reiseliv.

Merkeprosessen er et kontinuerlig arbeid som handler om stadig forbedring, og er derfor et viktig verktøy for langsiktig, bærekraftig utvikling, for både kommune og reiselivsaktører. I forbindelse med merkingen er det etablert en egen modell for destinasjonsledelse i Senjaregionen.

Miljøstyring og miljøsertifisering er viktige verktøy for bærekraftig utvikling, og et stort antall reiselivsbedrifter og øvrige næringsaktører jobber systematisk med sertifiseringer innen ordninger som blant annet Green Key og Miljøfyrtårn.

5.4.6 DRIVKRAFT

Senja kommune er prosjekteier for prosjektet «DRIVKRAFT – Ungdom og næringsliv i klima,- miljø- og energi-planlegging for bærekraftige distriktskommuner». Prosjektet er et innovasjonsprosjekt i offentlig sektor, finansiert av Forskningsrådet. Kommunene Vestvågøy og Vågan, Lofotrådet, UiT Norges Arktiske Universitet, TU Delft og Nordavind Utvikling er samarbeidspartnere.

DRIVKRAFT tar utgangspunkt i distriktskommunenes utfordringer og muligheter innen klima, miljø- og energiplanlegging.

Gjennom prosjektet skal en utnytte utålmodigheten og kunnskapen hos ungdom og næringsaktører som pådrivere for innovative strategier og tiltak i kommunenes klima-, miljø- og energiplaner. For å utløse det fulle potensialet i prosjektet, samarbeider Senja kommune med Ungt Entreprenørskap og deres modeller for medvirkning.

5.4.7 ARKTISK MATPRODUKSJON

Lokal, kortreist mat er viktig for forsyningssikkerheten, men også et viktig element i det norske reiselivsproduktet.

Ei bærekraftig utvikling av Senjaregionen som reisemål fordrer et tettere samarbeid mellom lokale matprodusenter, reiselivsaktører og kompetansemiljøer som Senja VGS og arktisk naturbruk. Med unike råvarer fra verdens reneste matfat må regionen i større grad utnytte synergiene fra jord og fjord til bord.

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

STRATEGIER FOR MÅLOPPNÅELSE

5.4.1	Arbeide for at næringslivet utnytter mulighetene i det grønne skiftet
5.4.2	Sikre tilgang på kraft til å gjennomføre det grønne skiftet
5.4.3	Tilrettelegge for grønn omstilling, digitalisering og sirkulære forretningsmodeller
5.4.4	Videreutvikle Senjaregionen som et bærekraftig reisemål
5.4.5	Økt fokus på nye marine arter, arktisk landbruk/matproduksjon, samisk næringsutøvelse og utnyttelse av naturressurser i et bærekraftig og langsiktig perspektiv

TILTAK

- Gjennomføre et kompetanseløft i kommunen og i kommunens næringsliv på områdene miljø og bærekraft, gjennom etablerte kompetanseprogrammer
- Utvikle en egen bærekraftstrategi for kommunen, som også inneholder målbare indikatorer bærekraftig utvikling
- Utarbeide en langsiktig strategi for krafttilgang i kommunen, samt gjennomføre en felles mulighetsstudie om lokal energiproduksjon, energieffektivisering og bedre utnyttelse av strømmettet
- Etablere en felles regional strategi ift. utbygging av fornybar energi og ny kraftproduksjon
- Stimulere flere bedrifter til å bli sertifisert innen bærekraft og miljø, samt sertifisere Senja kommune som miljøfyrtårn eller tilsvarende
- Vurdere å utarbeide egen mineralstrategi for Senja kommune
- Arbeide for å øke andelen grønne tilskudd og grønne utviklingsprosjekter hos virksomheter i kommunen
- Benytte kommunens innkjøpsmakt til å øke takten på grønn omstilling
- Gjennomføre «Drivkraft»-prosjektet der ungdom og næringsliv deltar i klima-, miljø- og energiplanlegging for bærekraftige distriktskommuner
- Utarbeide en helhetlig besøksstrategi for Senja kommune, samt rullere Masterplan for Senjaregionen og tilhørende handlingsplan
- Videreutvikle den vedtatte modellen for destinasjonsledelse i Senjaregionen
- Utvikle en sterkere profilering i forhold til miljøvennlig reise- og friluftsliv med strategi for informasjon til tilreisende og lokale brukere av naturen
- Arbeide for at Sázzá oppnår autorisasjon som besøkssenter
- Arbeide for å oppfylle kriteriene for å beholde status som nasjonalparkkommune
- Arbeide for at stiene til Segla og Hesten autoriseres som *Nasjonal turiststi*.

- Utnytte potensialet og synergiene i å koble reiselivet og lokalmat tettere sammen
- Arbeide for at flere tettsteder med høy reiselivsaktivitet får status som typisk turiststed, slik at butikker gjennom forskrift kan holde søndagsåpent, jf. lov om helligdager og helligdagsfred.
- Dialogmøter med sjømatnæringa, med fokus på bærekraftig utvikling, for å øke kunnskap og kjennskap til næringa.

SAMARBEIDSPARTNERE

Fylkeskommunen	Statsforvalteren	Nasjonalparkstyret
Troms Kraft og Arva	Virkemiddelapparatet; Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Enova m.fl.	Klynger og bedriftsnettverk
Miljødirektoratet	UiT Norges arktiske universitet	Nasjonal Turistveg

Foto: Truls Aasnes

5.5 AREALER, INFRASTRUKTUR OG MOBILITET

MÅL 5.5

Sterk infrastruktur og attraktive arealer

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Tilgang på næringsareal både i sjø og på land er en viktig forutsetning for næringsutvikling i Senja. Det er derfor viktig at Senja kommune har en offensiv tilnærming til tilrettelegging av attraktive næringsarealer både på sjø og land. Det samme gjelder utbygging av infrastruktur som vei, havner og fiber, samt utbygging av vann og avløp i tilknytning til næringsarealene.

5.5.1 KRAFTTILGANG VIKTIG VEKSTFAKTOR

Senja har et stort behov for strøm, både i forhold til samfunnets størrelse og som følge av den rivende utviklingen i næringslivet. Industrien har etablert toppmoderne anlegg som benytter avansert utstyr og robotikk,

som både krever mer kraft, men også stabil spenning og "ren" strøm.

Senja er lokalisert på enden av det elektriske nettet, og dagens kraftsituasjon er en avgjørende begrensning for aktivitet og grønn omstilling. Det er i dag for lite tilgjengelig kraft og for svak kapasitet i nettet. Det må både arbeides for nye overføringslinjer, samt utvikles smarte energiløsninger. Det må også sees på lokal kraftproduksjon, både gjennom å forbedre dagens anlegg, samt legge til rette for nye energiutbygginger. Nødvendige endringer for grønn omstilling krever en massiv økning i energibruk. Dette er umulig uten en sterkt forbedret kraftsituasjon.

5.5.2 NÆRINGSAREALER

Senja kommune har et titalls sjønære næringsarealer og industriområder, der Finnfjord Industriområde, Klubben næringspark, Senjahopen havn og Hestøybogen utgjør kommunens største næringsarealer.

Senja opplever et betydelig trykk fra ulike aktører som ønsker å etablere seg i regionen. Nærhet og tilgang til sjø trekkes frem som et viktig konkurransefortrinn.

Dagens arealer har varierende størrelse, kvalitet og opparbeidelsesnivå, samt ulik tilgang på kraft og annen infrastruktur som adkomst, kaier, veier og fiber.

Tilgjengelige og attraktive næringsarealer er en forutsetning for nye etableringer og fremtidig utvikling. Videreutvikling av etablerte næringsarealer, avsetting av nye arealer på land og i sjø, og rullering av kystzoneplanen sikrer ønsket utvikling. Framtidens næringsarealer bør bygges opp rundt prinsipper om bærekraftig utvikling, sirkulær økonomi, og samlokalisering.

Gjennom økt synlighet og profilering av tilgjengelige næringsarealer og tilhørende infrastruktur, vil regionens samlede attraktivitet øke.

5.5.3 HAVNER

Senja er en kystkommune med et stort

antall havner og kaianlegg. Det er for tiden sju fiskerihavner for mottak og bearbeidelse: Husøy, Botnhamn, Senjahopen, Torsken, Gryllefjord, Grunnfarnes og Kårvikhamn (reker). I tillegg kommer en rekke havner og kaianlegg som i stor grad benyttes av havbruksnæringen, ofte i kombinasjon med liggeplasser for fiskebåter og fritidsfartøy.

Senja kommune har de siste årene gjort store investeringer i kai- og havneanlegg. Det er likevel behov for ytterlige oppgraderinger for å møte kravene til den moderne fiskeflåten, herunder større dybde og krav til bærekraftig omstilling.

Fiskerihavnene på Husøy, i Botnhamn og Torsken er kommunens prioritet i planperioden, mens fiskerihavna i Gryllefjord skal videreutvikles som havn for fremmedflåten.

5.5.4 VEIER

Senja er landsdelens største sjømatkommune, tredje største industrikommune, og næringsveiene på Senja er definert som spesielt viktige transportårer for næringsutvikling, verdiskaping og bosetting i regionen.

Årlig produseres det omlag 250 000 tonn sjømat i Senja. Grunnet den høye bearbeidingsgraden fraktes en stor andel av sjømaten internt i Senja, før den til slutt fraktes ut på bil. Dette gjør fylkesvei 855 fra

MASTERPLAN FINNSNES REGIONHAVN

Finnsnes Regionhavn er et selvstendig helårsåpent internasjonalt havneanlegg lokalisert på Finnfjord industriområde. Havna er strategisk lokalisert ved hovedleia for nord- og sydgående båttransport, og er den største havna i regionen målt i antall anløp og varetransport. For å styrke området strategiske posisjon og imøtekomme den stadig økende aktiviteten, har Senja kommune vedtatt å utarbeide en masterplan for havne- og industriområdet. Gjennom det strategiske arbeidet skal en optimalisere utnyttelsen av arealer, bygnings-masse og kaier. Prosjektet skal også se på utvidelse av næringsarealer ved nye sjøfyllinger og kaier.

Finnfjordbotn til Buktaemoen til landsdelens mest trafikkerte fylkesvei målt i tungtransport.

Senja er også vertskommune for Nasjonal turistvei Senja, som strekker seg mellom Botnhamn og Gryllefjord, med avstikkere til Mefjordvær og Husøy. Nasjonal turistvei er den viktigste trafikkdriveren for reiselivsnæringa i Senjaregionen, og binder sammen reiselivet i Lofoten og Vesterålen med Tromsøregionen.

Åpne, sikre og fremkommelige veier er et premiss for videre utvikling i Senjaregionen, og arbeid knyttet til flaskehals, skredsikring og vegutbedringer er en prioritet.

5.5.5 SENJAPAKKEN

For å løse akutte utfordringer på vei og samferdsel, og sikre ei bærekraftig utvikling til gode for innbyggere, næringsliv og besøkende, er det avgjørende å realisere Senjapakken.

Med tiltak som tunnel gjennom Finnsnes sentrum, opprustning av Gisundbrua og nye gang- og sykkelveier skal kommunen oppnå reduserte miljøbelastninger, reduksjon av biltrafikk, økt trafikksikkerhet og bedre fremkommelighet.

5.5.6 FERGEFORBINDELSE

Senja har helårsferge mellom Botnhamn og Brensholmen og sommerferge mellom Gryllefjord og Andenes.

Senja opplever en formidabel økning av besøkende, med Nasjonal turistvei som en av de største trafikkdriverne. Ferge-

forbindelsene som binder sammen ytre kystriksvei, er en katalysator for reiselivet og næringsutviklingen i regionen.

Det er nødvendig at tilbudet styrkes gjennom helårlig drift, økt kapasitet og bedre fergemateriell, samt bedre tilrettelegging av oppstillingsplasser og tilhørende fasiliteter for å løse trafikale utfordringer.

Senja kommune vil også arbeide for å reetablere fergeforbindelsen "Øyriket" mellom Skrolsvik, Bjarkøy, Grytøya og Harstad. Forbindelsen vil gi store regionale ringvirkninger mellom Senja og Harstad-regionen, samt skape økt aktivitet og attraktivitet på Sør-Senja.

5.5.7 KOLLEKTIVTILBUD

Et godt kollektivtilbud er avgjørende for mobilitet, bolyst og bærekraft. Dagens kollektivtilbud er i stor grad tilpasset skoleskyss og internpendling. Det gjør det vanskelig for besøkende å manøvrere i regionen. Det er også en utfordring med samordning av ulike kollektivtilbud - fly, buss og båt - innenfor kommunes, fylkets og landsdelens grenser. Gjennom bedre samordning, økt tilgjengelighet og nyttig informasjon må det bli lettere for alle å reise kollektivt i regionen.

For å imøtekomme de reisendes behov må Finnsnes kai videreutvikles og styrkes som et regionalt kollektivknutepunkt. Området er også viktig som et nav for reiselivet, og bør i større grad tilrettelegges med funksjoner for mottak og transitt av gjester, pick up point for aktiviteter og opplevelser, informasjon, utleie av utstyr og biler, og andre servicetilbud.

5.5.8 EN Plass Å BO

For å sikre tilgang på kompetent arbeidskraft er det avgjørende å tilrettelegge for attraktive boformer. Det må bygges nye boenheter i distriktene, både for leie og eie, og eldre boliger må moderniseres. For å imøtekomme utfordringene vil det være viktig å prioritere regulering og tilgjengeliggjøring av attraktive boligtomter for ulike boformer.

Gjennom [Pilot Senja](#) og virkemidler som husbanklån, entreprenørgaranti, tapsgaranti og leie-til-eie-ordningen, ønsker Senja kommune å bidra til og dekke det økende behovet for boliger.

5.5.9 FLY

Det er viktig å styrke Bardufoss lufthavn og dens betydning som sivil og militær flyplass. Bardufoss lufthavn er et knutepunkt for regionens forsvars- nærings- og samfunnsliv, og har et stort potensiale for utvikling innen forsvar og leverandørindustri, rutetrafikk og charter,

kompetanseheving og utdanning, og som logistikk-senter for flyfrakt av sjømat.

Bardufoss lufthavn er den eneste flyplassen i Nord-Norge som ikke er en del av det statsstøttede FOT-rutenettet. Gjennom FOT-rutene sikres en grunnleggende del av regionens mobilitet og fleksibilitet ved å stille krav til billettpriser, avganger og rutetilbud.

5.5.10 BANE

Klimavennlige transportløsninger er ei forutsetning for regionens vekst og utvikling. Med lang vei til markedene er Ofotbanen avgjørende for å sikre lave klimaavtrykk.

Med utgangspunkt i forventet vekst i sjømatnæringen og andre eksportrettede vekstnæringer i regionen, trekkes dobbeltspor på Ofotbanen, økt kapasitet, forbedret punktlighet og regularitet frem som et premiss for bærekraftig utvikling og konkurransekraft.

STRATEGIER FOR MÅLOPPNÅELSE

5.5.1	Utvikle hensiktsmessig og attraktiv infrastruktur for næring, herunder næringsarealer på land og i sjø, samt kraft og nett
5.5.2	Sikre moderne, effektive og trygge transportkorridorer, herunder fiskerihavner, veier, tunneler, bruer og frakt på båt, fly og bane
5.5.3	Sikre god mobilitet for innbyggere, pendlere og besøkende, gjennom et godt utbygd og koordinert kollektivtilbud, der busser, ferger og hurtigbåt ses i sammenheng
5.5.4	Sikre trygge og attraktive bomiljøer, ivareta myke trafikanter og flytte tungtransport ut av bykjernen
5.5.5	Sørge for at Senja har attraktive boligtomter og boliger i hele kommunen

TILTAK

- Koordinere innsats fra kommune og næringsliv, med mål om bedre rammebetingelser og raskere utbedringer av strømnettet, for eksempel problemstillingen knyttet til anleggsbidrag
- Senja kommune skal utarbeide en strategi for kommunenes eiendom og næringsarealer
- Utvikle og styrke Finnsnes regionhavn og dens strategiske betydning
- Gjennomføre mulighetsstudie for økt lokal og regional kraftproduksjon
- Rullering av kystsoneplanen hvert fjerde år
- Videreutvikle etablerte næringsarealer, samt vurdere avsetning av nye arealer på land og i sjø
- Sikre utbedring av fiskerihavner, slik at de imøtekommer behovene til den moderne fiskeflåten, sjøveis godstransport og havbruksnæringen
- Utvikle pilotprosjekt om samdrift mellom havbruk og andre næringer som bruker havområdene.
- Være pådriver for, og koordinere arbeidet opp mot øvrige offentlige myndigheter for å forbedre infrastruktur på land, gjennom et sterkt fylkesveiløft
- Arbeide for videre utbedring og rassikring av viktige næringsveier. Arbeide for at regionens veier får høy prioritet i fylkeskommunale veiplaner, samt i eventuelle nasjonale satsinger på eksport- og næringsveier
- Styrke Bardufoss lufthavn gjennom:
  - økt kapasitet, regularitet og flere destinasjoner, med avgangstider tilpasset Forsvaret, næringsliv og samfunnsliv
  - innlemmelse i FOT-ruteordningen
  - transport- og logistikkcenter for flyfrakt av sjømat i nord
- Arbeide for økt kapasitet og moderne fergemateriell på den helårige fergeforbindelsen mellom Botnhamn og Brensholmen

- Videreføre arbeidet for å utvide sesongen og på sikt få på plass en helårlig fergeforbindelse mellom Gryllefjord og Andenes, med økt kapasitet og moderne fergemateriell, samt bedre tilrettelegging på land
- Videreføre politisk og strategisk arbeid for å etablere fergeforbindelsen "Øyriket", mellom Skrolsvik og Bjarkøy
- Organisere arbeidet for snarlig realiseringen av Senjapakken
- Videreføre politisk og strategisk arbeid for å styrke kollektivtilbudet med buss, båt og hurtigbåt, herunder bedre samordning, økt frekvens og et utvidet tilbud
- Videreutvikle og styrke Finnsnes kai som regionalt kollektivknutepunkt for båt, buss og som pick up point. Terminalområdet skal ses i sammenheng med øvrig byutvikling
- Kanalisere trafikk gjennom tilrettelegging av toalettløsninger, avfallshåndtering, parkering og informasjonspunkter/merking, i tråd med prinsipper for bærekraftig besøksforvaltning
- Utnytte mulighetene som ligger i og langs Nasjonal turistvei, og arbeide for at Nasjonal turistvei Senja styrkes ytterligere gjennom helårlige tiltak og avstikker til Fjordgård.
- Bidra til økt boligbygging i distriktet gjennom pilotprosjektet "Pilot Senja", og virkemidler som entreprenørgaranti til flerboligprosjekter, tapsgaranti for boligbyggere og leie-til-eie-ordningen Prøvebo

SAMARBEIDSPARTNERE

Fylkeskommunen	Midt-Troms regionråd	Avinor
Kystverket	Statens vegvesen	Forsvaret
Klynger og bedriftsnettverk	Troms Kraft og Arva	Husbanken

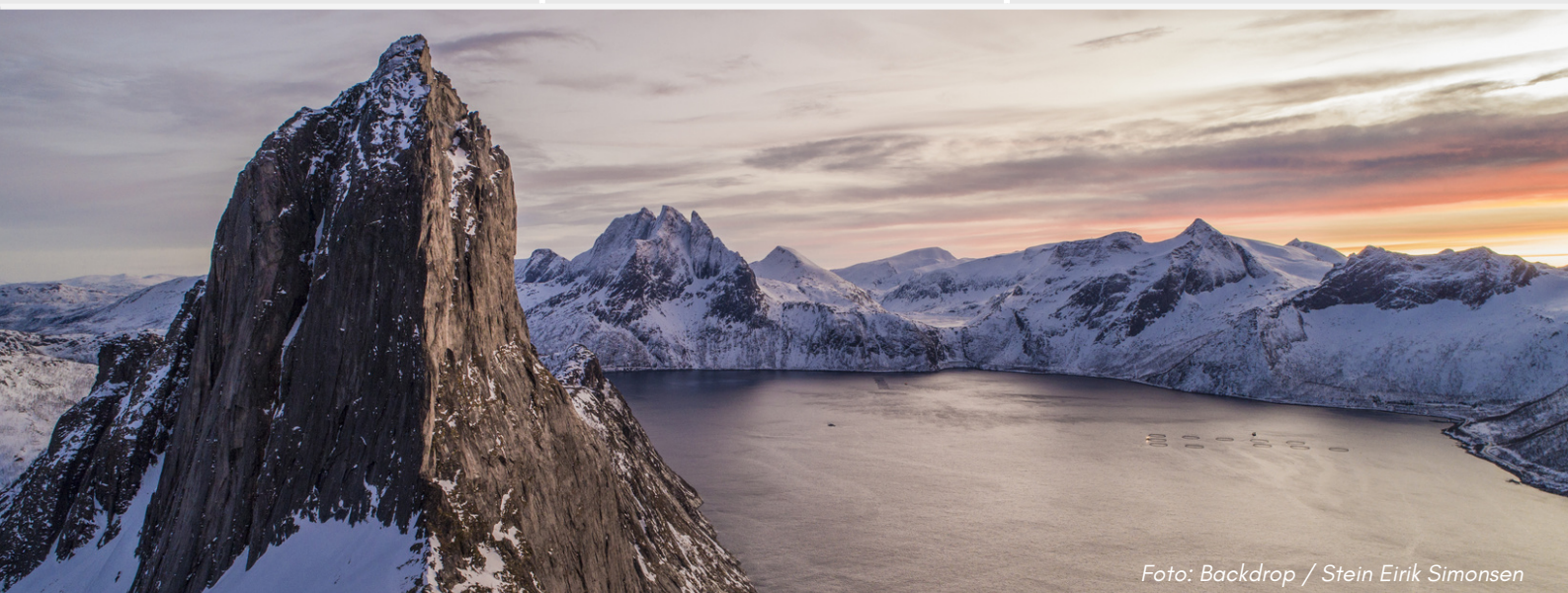

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

Foto: Kjetil H. Danielsen

06

REFERANSER

- Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032, Senja kommune
- Planstrategi 2020 – 2023, Senja kommune
- Eierskapsmelding 2021, Senja kommune
- Planer Senja kommune: *Arealdel, KME, Byplanen mm.*
- Næringsplan for Lenvik kommune 2015–2019
- Planer og dokumenter fra de tidligere kommunene Berg, Lenvik, Torsken og Tranøy
- Regional næringsplan for Midt Troms 2018-2022, 2024-2028
- Regjeringens havbruksstrategi *“Et hav av muligheter”*
- Masterplan - *Senjaregionen som attraktivt og bærekraftig besøksmål*
- Bærekraftig besøksforvaltning i Midt-Troms
- Strategi for næringsutvikling i Troms 2023-2028
- Reiselivsstrategi for Troms og Finnmark 2023 -2032
- Økonomisk analyse av reiselivet i Senjaregionen, Menon Economics 89/2021
- Eksportanalyse Troms og Finnmark, Menon Economics 79/2023
- Ringvirkninger av sjømatnæringen i 2021, Menon Economics 126/2022
- *Sjømatnæringens ringvirkninger - verdiskapning og ringvirkninger fra norsk sjømatnæring for 2022*, Nofima AS 27/2023
- Mineraler for det grønne skiftet, NGU
- Analyser fra NHO, KS, Innovasjon Norge, KPB
- Statistikk fra KBNN, SSB, KommuneProfilen
- BIN kunnskapsgrunnlag scenarioprosess
- Hjemmesider til bedrifter, nettverk og prosjekter i Senja kommune

Foto: Backdrop / Stein Eirik Simonsen

SENJA
KOMMUNE

SAMMEN FOR ET **STERKT** SENJA

Attraktiv - Ung - Nyskapende - Bærekraftig - Sterk

2024